

INNVANDRINGSDEBATTEN I NORGE:
ENDRINGER I MENINGSINNHOLD UNDER «FLYKTNINGKRISEN» 2015 - 2016

Erlend Hansen Øvergård

MASTEROPPGAVE SAMPOL 650

Institutt for sammenliknende politikk
Universitetet i Bergen
Desember 2021

Sammendrag

Formålet med oppgaven er å undersøke om debatten rundt innvandring og flukt i Aftenposten har endret seg under «flyktningkrisen» og kan disse sees i sammenheng med antall asylsøkere i Norge i samme periode. Perioden som undersøkes er fra januar 2015 til desember 2016, en tid der Norge fikk en drastisk økning av antall asylsøkere.

Ved bruk av tekstanalyse av utvalgte artikler fra Aftenposten, er hensikten å få svar på hva ordlyden i debatten var før, under og etter at Norge opplevde høye asylsøkertall, og om mangfoldet blant aktørene som deltar i debatten har endrer seg over tid. Ved å se på tidligere forskning rundt innvandringsdebatten, sett opp imot nasjonalstatens møte med flyktninger i en debatt der situasjonen er betegnet som en alvorlig krise. Kan krisebegrepet ha betydning for hvilke aktører som deltar i debatten, hvem som styrer den og dermed har kontroll på ordlyden og hvilken retning debatten skal ta.

Det har vist seg vanskelig å konkludere på om det er noen sammenheng med økte asylsøkertall til Norge og endringer i debatten. Først og fremst for at funnene viser et variert mangfold av meningsinnhold i debatten og en ordlyd som favner både de positive og de negative sidene rundt økt innvandring, over hele perioden som er undersøkt uavhengig av asylsøkertall. Denne oppgaven er et bidrag til en forståelse av debatten rundt innvandring i Norge under en krise, og kan være et supplement til videre forskning innenfor feltet asyl – og innvandringsdebatten.

Innholdsfortegnelse

1. INNLEDNING	4
1.1 PROBLEMSTILLING	5
1.2 AVGRENSNING	5
2. TEORETISK RAMMEVERK	6
2.1 BEGREPSAVKLARING	6
2.2 NASJONALSTATEN OG FLYKTNINGER	8
2.3 TIDLIGERE FORSKNING PÅ INNVANDRINGSDEBATTEN I NORDEN	12
3. FORSKNINGSDSIGN OG METODE	13
3.1 TEKSTANALYSE	14
3.2 RELABILITET OG VALIDITET	14
4. DATAMATERIALET OG METODE	15
4.1 TIDSPERIODE	15
4.2 AVIS	16
4.3 ARTIKLER	16
4.4 NVIVO OG KODING	18
5. ANALYSE	24
5.1 DEMOGRAFISKE MØNSTER OG TRENDER	24
5.2 RESULTAT FRA NVIVO	27
5.3 PERIODEN FØR HØYE ASYLSØKERTALL I NORGE	28
5.4 PERIODEN UNDER HØYE ASYLSØKERTALL I NORGE	30
5.5 PERIODEN ETTER HØYE ASYLSØKERTALL I NORGE	35
6. DRØFTING	41
6.1 DEMOGRAFISKE MØNSTER OG TRENDER	42
6.2 ORDLYDEN I DEBATTEN	42
6.3 MANGFOLDET I DEBATTEN	50
7. OPPSUMMERING AV DRØFTING OG KONKLUSJON	52
8. LITTERATURLISTE	55

1. Innledning

En av vår tids største utfordringer er mennesker på flukt fra krig, sult og elendig levestandard rundt om i verden. Forente Nasjoner (FN) anslår at antall mennesker på flukt i 2020 har steget til 82,4 millioner mennesker og det er rekordhøyt for syvende året på rad (FN-Sambandet, 2021). Med fare for eget liv har mange flyktninger tatt risikofylte vandringer i jakten på et bedre liv eller for å komme i sikkerhet fra krig og konflikter. Mange har funnet veien til Europa og flere europeiske land har opplevd en kraftig økning i antall asylsøkere. I løpet av 2015 ble det registrert 1,4 millioner asylsøkere, i det som betegnes som den største flyktningkrisen siden andre verdenskrig i Europa.

I 2015 ble Sverige, Norge og Finland blant de topp fem mottakerland for flyktninger i Europa sett opp imot landets innbyggertall med henholdsvis 163 000, 31 000 og 32 000 asylsøkere (Bygnes og Karlsen, 2017). De høye ankomsttallene i Norge og ellers i Europa fikk stor oppmerksomhet og kraftig pressedekning med daglige nyhetsoppslag. Politikkerer og humanitære organisasjoner oppfordret til dugnad og folkelig mobilisering for å sikre et godt mottak og integrering av flyktningene (Hagelund, 2020).

Flyktningestrømmen har satt det europeiske samarbeidet på prøve både innenfor fordeling av asylsøkere internt i EU og Schengen-samarbeidet om en felles Europeisk yttergrense. Flyktningkrisen linkes av flere som en av årsakene til samfunnsutviklingen i mange europeiske land, som Storbritannia sin utmelding av det Europeiske Union (EU) og fremgangen til innvandringskritiske partier som «Alternativ til Tyskland» i Tyskland og «Rassemblement National» i Frankrike (tidligere Front National). Trenden i samfunnsutviklingen peker mot en større innvandrings skepsis i Europa, der landene konkurrerer om å ha den strengeste asylpolitikken (Hellevik og Hellevik, 2017).

Flyktningkrisen rammet Norge samtidig som den norske regjeringen hadde et innvandringskritisk parti i en koalisjonsregjering med ansvar for asyl – og innvandringspolitikken. Med dette bakteppet vil denne oppgaven ta for seg den norske innvandringsdebatten. Jeg ønsker å undersøke hvordan meningsinnholdet om innvandring og flyktninger endrer seg over tid i Norges største avis – Aftenposten, ettersom krisen utviklet seg og asylsøkertallene til Norge steg. I de følgende avsnittene introduserer jeg oppgavens problemstilling, og drøfter avgrensningene som er gjort. I det videre kapitlet introduserer jeg det teoretiske rammeverket, forskningsdesign og metode, samt datamaterialet oppgaven bygger på. I hoveddelen av oppgaven analyserer jeg meningsinnhold i Aftenposten, og drøfter

dette opp mot forskningsspørsmålene. Til slutt oppsummerer jeg oppgavens funn, og gir noen konkluderende kommentarer om innvandringsdebatten i Norge under «flyktningkrisen».

1.1 Problemstilling

Har debatten rundt innvandring og flukt i Aftenposten endret seg under «flyktningkrisen», og kan disse endringene sees i sammenheng med antall asylsøknader i Norge i samme periode?

Oppgavens problemstilling vil besvares med følgende forskningsspørsmål:

1. Hva er ordlyden i debatten før, under og etter at Norge opplevde høye asylsøkertall under «flyktningkrisen»?
2. Har antallet og mangfoldet blant aktørene i debatten endret karakter underveis i «flyktningkrisen»?

Forskningsspørsmål nr. 1 har følgende antagelser:

Ordlyden i debatten før økning av asylsøkertall er konsentrert rundt Norge som en humanitær nasjon og en forkjemper for menneskerettigheter, samt flyktningene sine levevilkår og deres rettigheter til å kunne søke asyl. Norge som nasjon må gjøre mer for å hjelpe på situasjonen og det oppfordres til dugnad. Når asylsøkertallene øker og flyktningestrømmen kommer nærmere forventes det at debatten skifter mot statens evne til grensekontroll og hvordan hindre at flyktningene kommer i posisjon til å kunne søke asyl i Norge. Mottaksapparatets evne til å håndtere økte asylsøknader og flyktningene knyttes til en kostnad og en byrde for samfunnet som truer velferdsstaten. Når asylsøkertallene normaliseres forventes at ordlyden i debatten er en kombinasjon av debatten før og under høye asylsøkertall.

Forskningsspørsmål nr. 2 har følgende antagelser:

Det forventes et mangfold av aktører som deltager i debatten under hele perioden sett under ett. I starten av flyktningkrisen forventes det en overvekt av deltagelse fra humanitære hjelpeorganisasjoner og NGOer, med gradvis endring til en overvekt av deltagelse fra makteliten.

1.2 Avgrensning

Tekstanalyse har et potensial til å produsere enorme mengder data som skal analyseres og for å holde oppgaven innenfor gitte rammer er det valgt artikler fra en avis, Aftenposten i en

periode fra januar 2015 til desember 2016. Avisartiklene som er valgt må omhandle flyktningkrisen som et ledd i et debatt-innlegg, kronikk eller lederartikkel. Jeg har valgt utelukkende å fokusere på det som er debatten og ikke andre redaksjonelle reportasjer, intervjuer eller lignende om flyktningkrisen. Artiklene er ytterligere avgrenset til det som er utgitt i papirutgaven, men er ikke diskvalifiserende om den er publisert på flere plattformer i tillegg som for eksempel nettavis, sosiale medier eller lignende. Ytterligere avgrensninger presenteres i kapitel 6. Datamaterialet og metode.

2. Teoretisk rammeverk

Teorien skal bidra til å belyse sammenhenger sett opp imot problemstillingen og er ment til å utvikle en større bevissthet rundt temaet flyktningkrisen og debatten som utspiller seg i Aftenposten, slik at det kan skape en sammenheng mellom teori og empiri i analyse-delen av oppgaven (Everett og Furseth, 2012). Flere teorier og diskurser er relevante for oppgaven og for å avgrense omfanget har jeg valgt og sette søkelyset på teorier rundt begrepet «krise», nasjonalstaten i møte med innvandring og tidligere forskning på innvandringsdebatten i Norden.

2.1 Begrepsavklaring

Ut ifra tidsperioden jeg har valgt for innsamling av data, januar 2015 til desember 2016, omtales 2015 som kriseåret når det gjelder flyktningestrømmen til Europa. Sommeren 2015 ble mediebildet både i Norge og Europa mer og mer preget av beretninger om en tiltakende flyktningkrise. Tusenvis av flyktninger ankom greske og italienske ferieøyer etter en farefull overfart over Middelhavet i overfylte farkoster. Flyktningenes vandring over til fastlandet og videre innover Europa kom til å utfordre hele grenseregimet og samarbeidet stater imellom i Europa (Tønnesen – Krokan, 2016). I august 2015 slår flere hjelpeorganisasjoner alarm om situasjonen på den greske øya Lesbos. Over 100 000 mennesker har kommet til Hellas siden januar 2015 via den korte men farlige båtturen over Middelhavet fra Tyrkia. Også den greske øya Kos opplever stor tilstrømning av flyktninger, bare i juli måned 2015 ankom 7000 flyktninger og greske myndigheter tilbyr liten hjelp for de som kommer (Ollie – Hauge, 2015). Flyktningkrisen er en av mange hendelser som har fått begrepet krise de senere årene, som for eksempel finanskrisen, eurokrisen og klimakrisen. Hvorfor en flyktningkrise akkurat i 2015, når mennesker på flukt har pågått i stor eller mindre grad i mange årtier.

Krisebegrepet brukes hyppig på mange livs- og samfunnsområder, herunder økt globalisering, aldrende befolkning og økt innvandring som igjen truer velferdsstaten og dermed setter staten i en krise (Bygnes og Karlsen, 2017).

Begrepet krise fremkommer ofte som overskrift eller tittel i avisartikler, bøker, politisk diskurs og i vanlige diskusjoner mennesker imellom. En stadig større andel av nyhetsformidlingen er nettbasert, der aviser og redaksjoner måles på «antall klikk» som igjen kan få nyhetsredaksjoner til å bruke fengende overskrifter og overdramatisere innholdet eller en situasjon som skal beskrives for å øke antall «klikk» på en sak. Krise som begrep kan fort legge føringer for hvordan mottaker tolker situasjonen eller innholdet i teksten, som blir presentert. Den hyppige bruken av begrepet gjør det nødvendig å legge til grunn hva som kjennetegner en krise, både for å kunne bedre forstå begrepet og hvilke forutsetninger som legges til grunn for hva en krise er. I boken *The Politics of Crises Management*, beskrives en krise, når kritiske hendelser truer livsgrunnlaget til et system og dens mulighet til å operere eller håndtere situasjonen (Boin et al., 2017).

«Crises occur when members of a social system sense that the core values or life-sustaining features of a system have come under threat» (Boin et al., 2017:5).

I denne sammenhengen menes krise som en alvorlig trussel mot grunnleggende samfunnsstrukturer eller sentrale verdier knyttet til sikkerhet, velferd, liv og helse, som krever rask reaksjon under stor grad av usikkerhet (Boin et al., 2017). Selve begrepet krise forstås vanligvis som en hendelse som er uforutsett og kaotisk, noe man ikke er forberedt på eller ikke kan håndtere med normal ressurstilgang. En krise blir ofte sett på som en enkeltstående hendelse innenfor en avgrenset tidsperiode. Noe som er utenfor den normale tilstanden til for eksempel et samfunn eller en organisasjon, som i tillegg krever mer ressurser enn den har tilgang på. I store deler av verden lever mennesker under manglende stabilitet og forutsigbarhet, drevet på flukt på grunn av krig, konflikter, forfølgelse, fattigdom eller manglende framtidsutsikter. For disse menneskene er det å leve i en slik krise, å betrakte som en vedvarende tilstand og ikke som en enkeltstående hendelse eller situasjon. Innenfor samfunnsvitenskapen har flere hevdet at krise i vår tid har blitt den nye normalen, en permanent tilstand. Den danske antropologen Henrik Vigh har lansert begrepet «kronisk krise» for å beskrive en vedvarende tilstand (Vigh, 2008). I nyere tid har krise blitt brukt som

en betegnelse om flyktninger siden 1970-tallet og helt frem til i dag, der den ene flyktningkrisen avløser den andre i den globale sammenhengen.

Et sentralt trekk ved krisebetegnelsen er at det krever handling og klare beslutninger ofte i rask tempo. Krisebegrepet har lite rom for gråsoner eller kompromisser, heller ikke nøling eller utsettelse, men forlanger en avgjørelse eller et oppgjør. Dette gir rom for beslutninger og hastetiltak som både kan mobilisere og/eller gå på tvers av moralske verdier for å løse krisen. Løsningen kan fortone seg høyst forskjellig både fra politisk ståsted og på systemnivå (Boin et al., 2017). Det være seg at noen kan være villig til å bruke krisen til å mobilisere tiltak som det ellers ikke ville vært oppslutning for å gjennomføre. Eller at krisen brukes for å få igjennom politiske endringer som ikke nødvendigvis henger direkte sammen med den aktuelle krisen som pågår. Krisebegrepet kan derfor være med å forme et ønsket narrativ, for å få gjennomslag for politiske endringer som ikke ville ha vært mulig å få vedtatt uten kraft eller momentum av krisen i seg selv, og dens respons på populasjonen.

«Their specific roles, responsibilities, values, interests, expertise and experience will lead different actors to articulate and communicate their distinct views.»

(Boin et al., 2017:7).

På den måten kan krisebetegnelsen gi handlingsrom til å bli et politisk spill som legitimerer politiske og økonomiske beslutninger som går på tvers av normale verdier. Partipolitiske interesser og konkurrerende synspunkter kan bli adressert for å vinne en medlemsmasse eller en gruppe mennesker for å kunne påvirke krisens realitet eller alvorlighetsgrad. I et historisk perspektiv er krisebegrepet med på å skille begivenheter og strukturer i forhold til fortid, nåtid og fremtid. Det gjør at den aktuelle krisen blir sammenlignet opp mot tidligere erfaringer og begivenheter for å mobilisere en rekke fremtidsforventinger om situasjonen man er i. Det gjøres for å skape et handlingsrom til å påvirke retning, gjerne til sin fordel eller overbevisning (Boin et al., 2017).

2.2 Nasjonalstaten og flyktninger

Nasjonalstaten er bygget på et premiss som innebærer at noen står innenfor og noen står utenfor. Skillet mellom innenfor og utenfor opprettholdes gjennom migrasjonspolitikken. Dagens migrasjon skaper en helt nytt sett av problemstillinger som i all hovedsak må knyttes opp imot økt globalisering. Globalisering blir ofte utlukkende sett på som noe positivt og som

en driver av den økonomiske veksten, der varer, tjenester, ideer og mennesker er mobile og uavhengig av landegrenser. Forflytting mellom landene og kontinenter skjer hurtigere enn noen gang og tilgang til informasjon om hva som skjer i verden er mulig å formidle i sann tid over hele verden (Johansen et al., 2013). Et verdensbilde som ikke forholder seg til nasjonale landegrenser, kriger og konflikter, naturkatastrofer og fattigdom eller en ustabil verdensøkonomi, setter den samfunnsvitenskapelige tankegangen om nasjonalstaten med et statsapparat, et territorium og dens ansvar for tilhørende befolkning på prøve. I den virkelige verden har det aldri vært helt perfekt sammenfall mellom territorium og befolkning sett opp imot ønsket eller uønsket migrasjon. Globaliseringsprosessen har medført at statens ansvarsoppgaver ikke stemmer overens og at relasjonen til stat, befolkning og territorium er mindre ryddig enn noen gang (Johansen et al., 2013). For Norge sin del har EØS avtalen bidratt til at vi kan ha åpne landegrenser mot andre EU og EØS land, som gjør det enkelt og reise utlands når det trengs uten å måtte legitimere seg eller passere en pass-kontroll. For sentrale deler av Europa er denne frie ferdselen en økonomisk gode der mange bor i et land og pendler daglig til jobb i et annet land.

Norge samarbeider med EU på en rekke områder innen justis og innenriksområdet og Schengen-avtalen sikrer at Norge er med på den indre reisefriheten i Europa og at vi har en felles yttergrense med grensekontroll med de landene som er medlem av Schengen. Avtalen innebærer regler om politisamarbeid, rettslig samarbeid i straffesaker, regler om visumarbeid og regler om personkontroll ved yttergrensen (Regjeringen, 2018). I tillegg er Norge med i Dublin-avtalen som innbefatter et felles regelverk for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for å behandle en asylsøknad. Dublin -avtalen har som hovedregel at søknaden skal behandles av det første Dublin -landet asylsøkeren kommer til. Skulle asylsøkeren søke om beskyttelse i et annet Dublin – land, skal personen sendes tilbake til det til det første ankomstlandet, som er ansvarlig for å behandle asylsøknaden (UDI, 2021).

Det viser at håndtering av EUs yttergrense har stor betydning for Norge selv om Norge ikke er formelt knyttet til EUs sin asyl -og flyktningpolitikk. Utviklingen av flyktningstrømmen ved EUs yttergrense har resultert i at migranter og asylsøkere på kort tid har blitt sentrale objekter for kontroll og administrasjon både på nasjonalstatlig nivå og for EU i sin helhet. Kritikere hevder det Europeiske prosjektet med åpne landegrenser og samarbeid er i sterk kontrast til måten migranter eller asylsøkere klassifiseres, og integreres eller deporteres i et system som stadig gjør det vanskeligere å slippe igjennom på lovlig vis. Schengen-samarbeidet og EU, har etablert en forsterkende yttergrense som ofte blir kalt «Festung

Europa», med strenge krav til migranter på hvordan de skal kunne få oppholdstillatelse eller kunne komme i posisjon til å søke om asyl.

Det er nedfelt som en menneskerettighet, retten til fritt å kunne forlate et land og retten til å fritt kunne forflytte seg mellom land. Rettigheten er et element i individet sin personlige frihet og en nødvendighet for å hindre at personer blir utsatt for vilkårlig arrestasjon, internering eller satt i eksil. Herunder ligger også retten til å kunne søke asyl. Her står menneskerettighetene og retten til å søke asyl i motsetning til den enkelte stats suverenitetshevdelse og retten til å bestemme hvem som skal være en del av sitt samfunn. Når det kommer til hvordan migranter og flyktninger blir behandlet som individer og hvordan mottaksapparatet er satt opp til å behandle den enkelte, er det ofte sett på som internt anliggende hos den enkelte stat og ikke en del av det internasjonale samfunnet (Crock, 2015). Professor Atle Grahl – Madsen har brutt ned retten til å søke om asyl ned i tre komponenter som har betydning:

1. Individuell rett til å søke asyl.
2. Statens rett til å innvilge asyl.
3. Retten til den enkelte å bli gitt asyl.

Styrken ved retten til å søke asyl er at den enkelte stat forplikter til å undersøke den enkelte asylsøker sitt behov for beskyttelse. Siden loven har blitt vedtatt har den utviklet seg fra et punkt der den moralske forpliktelsen til å hjelpe enkeltpersoner i nød, har blitt til en juridisk forpliktelse (Grahl – Madsen, 1982).

Mary Crock oppsummerer i sin bok *Refugees and Rights*. Den individuelle retten til å forlate en stat eller land, retten til å søke asyl, og retten til å ikke bli retursendt til et land med fare for forfølgelse, ikke kan sees som en absolutt rett til asyl. Det vil være et dynamisk samspill mellom individets rettigheter som ikke går på bekostning av statens suverenitetshevdelse på å bestemme hvem som skal kunne befinne seg på sitt territorie. Grensen på hva som aksepteres i den enkelte stat av beskyttelsesbehov på asylsøkere, blir til stadig utfordret (Crock, 2015). Dette er vanskelige spørsmål som må tolkes av den enkelte stat. Hvor stor andel av frykt skal ligge til grunn for at behovet eller krav om beskyttelse er oppfylt? Her kan det fremkomme helt forskjellige tolkninger fra land til land ut ifra politiske føringer, samfunnssyn og økonomi. De fleste land som er vert for migranter og asylsøkere gjør dette motvillig, noe som raskt gjør seg gjeldende i stadig mer innskrenkende og ekstraordinære tiltak for å utelukke og avskrekke asylsøkere til å komme til landet.

I Norge er det straffbart å komme som utlending til landet uten gyldig reisedokumenter eller komme fra et land utenfor Schengen-området, uten straks å melde seg for grensekontrollen eller nærmeste politimyndighet. Lovbruddet kan straffes med inntil seks måneder i fengsel. Dette viser at migranter mer og mer knyttes til rettsvesenet og kriminaliseres ut ifra den til hver tid gjeldende eksklusjonsmekanismer og begrepsbruk vedtatt av den enkeltes stat sin gjeldende migrasjonspolitikk (Johansen et al., 2013). Det at migranter og asylsøkere linkes til noe kriminelt kan oppfattes som noe illegalt er utført og må straffes. Som gruppe blir migranter og flyktninger lett sett på som personer som er uønsket i landet. Det illegale elementet i tilværelsen for de menneskene det gjelder, er et resultat av en politisk og offentlig definisjonsprosess. Det er deres tilstedeværelse som bryter med bestemmelser i utlendingsloven og ikke det at de har gjort kriminelle handlinger som gjør dem ulovlige i seg selv (Johansen et al, 2013). Det er nærmest umulig for migranter og asylsøkere å ta seg inn til Europa på lovlig vis og at migranter som til slutt får aksept for sin flyktningstatus har ofte benyttet seg av ulovlige virkemidler for å komme i posisjon til å få vurdert sin sak. Virkemidlene er for eksempel å oppgi feil identitet eller opprinnelsesland de har flyktet fra, ikke ha gyldige reisedokumenter eller å unnlate å informere utlendingsmyndighetene om sin ankomst til landet. Det kan stilles spørsmålstegn til om dette er kriminelt i seg selv? Flyktningkonvensjonen stadfester at en flyktning ikke skal kunne straffes for ulovlig innreise og opphold i et land, så lenge myndighetene blir gjort kjent med tilstedeværelsen innen rimelig tid (Brekke et al., 2010; Johansen et al., 2013). Denne kriminaliseringen av flyktninger og asylsøkere kan linkes sammen med velferdsstaten og dens knytninger til sosiale goder og velferd. Krisen gir et handlingsrom til å fatte innskrenkende tiltak for å gjøre landene mindre attraktive for asylsøkere. Norge innførte en rekke innskrenkende tiltak høsten 2015, som økt bruk av midlertidig opphold, opptjeningskrav for familieinnvandring og krav til språkferdigheter og selvforsørgelse for å få permanent opphold. Selv om mange av disse tiltakene er rettet mot asyl – og innvandringspolitikken, ble det også introdusert tiltak mot asylsøkere direkte, med for eksempel kutt i ytelser som kontantstøtte og pensjon (Bygnes og Karlsen, 2017).

2.3 Tidligere forskning på innvandringsdebatten i Norden

Tine Ustad Figenschou og Audun Beyer sin analyse av «*Eliten, minoritetene og mediene: Definisjonsmakt i norsk innvandringsdebatt*» finner at den norske innvandringsdebatten er bred og mangfoldig, med et høyt antall unike kilder som uttrykker sine meninger. På eliten finner de at makteliten dominerer nyhetsformatene og er oftest sitert på tv, men er fraværende i debattformatene. Kultureliten er nesten utelukkende aktiv i meningsformatene med egne kommentatorer som får anledning til å definere og tolke debatten (Beyer og Figenschou, 2014). En studie fra Finland i 2018, som omhandler hvordan den finske statskanalen YLE har valgt å dekke flyktningkrisen. Viser studien en markant negativ vinkling av flyktninger og asylsøkere og en manglende vilje fra YLE til å inkludere den multi-etniske dimensjonen i debatten.

«.....this study reflects the wider underrepresentation of women and immigrants in media debats, which stems from fundamental values and the journalistic work culture.»
(Niemi et al., 2018:90).

Konklusjonen etter studien av YLE, var at den Finske statskanalen ikke har klart å ivareta sitt samfunnsoppdrag med et bredt mangfold der kulturforskjeller og motsetninger er blitt tilstrekkelig belyst i debatten om flyktningkrisen i Finland (Niemi et al., 2018).

Eliten setter rammer for hva som er akseptabelt å debattere og det vil være liten mulighet for de som utfordrer dette synet til å få tilgang til mediene. Mediene kan også bli et offer for å reprodusere elitens definisjonsmakt og dernest elitens maktposisjon i debatten (Beyer og Figenschou, 2014).

Ragnhild Grønning og Espen Olsen finner i sin analyse av den Norske asyl og innvandringsdebatten, hovedsakelig har tre narrative under flyktningkrisen. Det første narrative er den humanitære, som fokuserer på flyktninger og asylsøkere sine basis behov og rettigheter i det de kommer til Europa. Det andre narrative er staten og dens evne til å kontrollere grensene idet strømmen av flyktninger kommer nærmere den Norske grensen. Det tredje narrative er EU og medlemslandene evne til kontroll på flyktningkrisen og deres samarbeid seg imellom. Analysen viser at disse tre narrative har en tendens til å skifte ut ifra hvilket fokus debatten til enhver tid har. Handler debatten om EU og det geopolitiske landskapet, har fokuset en sterk humanitær og menneskerettighets preget narrative for flyktninger og asylsøkere. Når debatten skifter til innenriks i Norge, endres narrative vesentlig fra å handle

om menneskerettigheter og basisbehov til flyktninger og asylsøkere til grensekontroll og tekniske løsninger for å håndtere krisen (Grønning og Olsen, 2019).

Ifølge Grønning og Olsen har de norske mediene en tendens til å fremstille Norge som et land på utsiden av EU når det kommer til asyl og innvandringspolitikk. Det kan skyldes holdninger til krisen og at den først og fremst ikke rammet Norge direkte, problemet distanseres til noe som først og fremst rammer Europa. Det til tross for at Norge er med i både Schengen-samarbeidet og har signert Dublin-avtalen med EU. Det gjør at Norge er mer involvert i asyl – og flyktningpolitikken i EU, enn det norske aviser gir uttrykk for. Istedenfor å rette fokuset på det internasjonale plan for å løse flyktningkrisen, får den norske debatten et innadventt fokus på statens evne til mottak av flyktninger og grensekontroll til eget land (Grønning og Olsen, 2019).

Ved å studere de tre Skandinaviske landene, finner Anniken Hagelund at de skiller seg fra hverandre i debatten når det kommer å problematisere innvandring og de konsekvenser måtte medfører for samfunnet. Dansk media har lettere for å belyse hvilke negative effekter innvandringen har for deres samfunn. Svensk media er mer positiv, mens norsk media har en blanding av både de negative og de positive sidene ved innvandring. Hagelund hevder at dette kan sees på den politiske arenaen. Der svenskene er svært liberale i innvandringspolitikken og maner til internasjonalt samarbeid og oppfordring til at alle må være med å ta sin del av byrden, leder danskene an med en veldig restriktiv linje og gjør alt for å ikke være et attraktivt land å søke asyl til. Norge tar en rolle som hverken er liberal eller restriktiv, men gjør det man må. Norge tar hverken å vise engasjement eller leder an i en eller annen retning, men er villig til å forplikte seg om andre land gjør det samme (Hagelund, 2020).

3. Forskningsdesign og metode

For å besvare problemstillingen ønsker jeg å bruke eksplorerende design, som gir et handlingsrom til å justere problemstilling og utvalgsstrategi, etter hvert som ny kunnskap eller nye nyanser innenfor temaet oppdages (Fangen, 2015). Eksplorerende design vil produsere kvalitative data som sannsynligvis ikke vil kunne generaliseres utover utvalget av analyse-data som er valgt. Problemstillingen må kontinuerlig vurderes og tilpasses etter som ny læring erverves i takt med progresjonen med oppgaven.

3.1 Tekstanalyse

For analyse av innsamlet data er tekstanalyse valgt som analysemetode. Tekstanalyse egner seg til nedbrytning av tekster for å gi en bedre forståelse av budskapet og om det finnes noen underliggende strukturer som kan forklare hvordan debatten beveger seg på. Innholdet tolkes som til slutt skal gi et bilde på hvordan belyses et tema i teksten, tekstens formål og budskap. I tekstanalyse eksisterer det ulike teknikker eller metoder som er i samme «familie», og som er ment til å bidra til å sikre retning på forskningen (Bratberg, 2017).

Diskursanalyse er en slik retning og har som hovedmål å avdekke hvordan virkelighetsoppfatninger er satt sammen og hvordan sannhetseffekter skapes via tolkning av tekst. Diskursanalysen kan være behjelpelig med å sette et tydelig fokus mot vilkårligheten i hva vi tror på (Bratberg, 2017).

Kritisk diskursanalyse har et mer maktkritisk perspektiv der fokuset er rettet mot valg av språk som bidrar til å understøtte eller forandre maktforhold i samfunnet (Ulleberg, 2007). Retorisk analyse setter søkelys på hvordan budskapet formes og fremføres for et publikum sett opp imot vilkårene til at budskapet vinner fram (Bratberg, 2017).

De ulike variantene innenfor tekstanalyse har sine begrensninger når det gjelder å se sammenhenger utover den kollektive etablerte virkelighetsoppfatningen og hvordan den formes. Ved å kombinere flere varianter i analysen kan disse både gi et bilde på helheten i en gitt kontekst, samtidig som detaljer i den samme konteksten belyses. Bratberg påpeker at gjennomføringen av analysen bør følge klare metodiske retningslinjer for å sikre gjennomsiktighet og sporbarhet. Det være seg hvilket utvalg som er valgt og hvordan datamaterialet analyseres, slik at eventuelle funn eller betraktninger kan vurderes habile og er etterprøvbare (Bratberg, 2017).

3.2 Relabilitet og validitet

Den som analyserer teksten, vil alltid være en del av analysen og kan ikke utelukkes helt fra å bringe egne preferanser inn i analysearbeidet. Derfor må egne forutsetninger bli gjort rede for. Jeg har hatt et bevist forhold til denne problemstillingen og et av tiltakene var og ikke lage forhåndsbestemte koder før analysen. Nettopp for å ikke lete etter en bestemt retning eller mening i debatten. Det vil uansett være slik at dette er mine tolkninger, både det som kodes og hva som trekkes ut som et hovedbudskap fra en artikkel. Andre som leser samme tekst, kan finne andre forhold eller tolke et budskap i en annen retning enn det jeg har gjort. For å sikre en god forståelse for hvordan jeg har tenkt og hva jeg har gjort. Blir redegjort for i neste

kapitel 6. Datamaterialet og metode.

De funn som blir gjort og drøftet i denne oppgaven kan ikke overføres som representative funn utover debatten i papiravisen til Aftenposten.

4. Datamaterialet og metode

I dette kapitlet skal jeg besvare ut hvordan innhenting av artikler fra A-tekst er gjennomført og hvordan tolkning av innholdet ble vurdert med oppsatte koder. Hvilke avgrensninger som ble nødvendig, både for å redusere antall artikler, men også valg av tidsperiode og avis.

4.1 Tidsperiode

Tidsperioden som er valgt er avgrenset til to år fra januar 2015 til desember 2016. Valg av periode henger sammen med asylsøkertall i Norge, der det vil være viktig å få med seg debatten både før, under og etter at Norge opplever høye asylsøkertall.

Asylsøkertallene fikk en markant økning fra mai 2015 etter å ha holdt seg stabil på rundt 500 søknader i måneden til over 8500 asylsøknader i oktober 2015 (UDI, 2015; UDI, 2016).

For å kunne danne et sammenligningsgrunnlag på hvordan debatten har utviklet seg er perioden delt inn i før, under og etter høye asylsøkertall. Perioden før høye asylsøkertall er fra januar 2015 til og med april 2015. Den perioden ligger asylsøkertallene på et normalt nivå, ca. 500 til 600 søknader i måneden. Perioden under høye asylsøkertall er fra mai 2015 til og med desember 2015. I starten av denne perioden har asylsøkertallene doblet seg fra april måned. Deretter dobles asylsøkertallene seg på nytt fra august. Med en ny dobling i september og nok en dobling i oktober, som holder seg ut november på over 8000 søknader i måneden.

Asylsøkertallene faller til samme nivå som mai måned i desember 2015, til i overkant av 1000 søknader. Desember markerer slutten for perioden under høye asylsøkertall, og januar 2016 blir starten for perioden etter høye asylsøkertall. Hele den siste perioden frem til desember 2016 var asylsøkertallene lavere en det som var tilfellet i januar 2015, i underkant av 300 søknader i måneden. Selv om asylsøkertallene holdt seg lave gjennom hele 2016 og under det som har vært normalt de siste årene før økningen i 2015, fant jeg det naturlig å vurdere debatten ut året da krisen og mennesker på flukt bare fortsatte å øke i omfang langs Middelhavet.

4.2 Avis

Aftenposten er en riksdekkende avis eid av mediekonsernet Schibsted. Schibsted er et av Nordens ledende medieselskap og er eier eller har eierandeler i flere norske riksdekkende aviser og mindre lokalaviser (Garvik, 2021). Aftenposten ble valgt på bakgrunn av at den er en riksdekkende avis samtidig som den er å anse som en regionsavis for de som bor eller har tilknytning til Oslo-området. Oslo er også et makt sentrum i Norge, både politisk, men også større offentlige institusjoner er lokalisert der. Aftenposten har en stor plattform der debatten og meningsutveksling skjer under arkfanen «Meninger». Arkfanen er inndelt i «Leder», «Debatt», «Kommentarer», «Kronikk», «SiD» og «Viten» (Aftenposten, 2021). Aftenposten opererer etter «vær varsom plakaten» regler for god presseskikk, og har et redaksjonelt ansvar for det som publiseres og artiklene er vurdert og gjennomgått på forhånd av en ansvarlig redaktør (Aftenposten, 2021).

4.3 Artikler

Artiklene som er valgt er fra januar 2015 til og med desember 2016, og er hentet fra A-tekst via Universitet i Bergen. A-tekst sin database inneholder redaksjonelt arkiv til Norges største og viktigste mediebedrifter (Universitetet i Bergen, 2018), som gjør det enkelt å avgrense datamengden i tid, utvalg og type medier. A-tekst har dessverre vist seg vanskelig å konkretisere utvalget ned til å kun omhandle debattinnlegg. Det var ikke mulig å kun søke etter lederartikler eller kronikker som en overhengende kategori for deretter selektere etter tema. Derfor ble det lagd et uttrekk som både skal inkludere relevante artikler og samtidig ekskludere artikler som ikke omhandler valgt tema.

Ved å kun søke på Aftenposten papiravis 01.01.2015 til 31.12.2016 med følgende søkeord: *debatt OR mening OR kommentar AND asyl*, migrant*, flyktning*, innvandring** gav det 1895 treff.

A-tekst sin søkefunksjon, som er ment til å kunne mål-rette søket etter relevante artikler viste seg å være noe upålitelig. Kombinasjoner av ord som måtte være til stede i en artikkel viste seg å ikke alltid stemme overens og artikler uten kombinasjonen av valgte ord kom opp som en del av antall treff. For eksempel ønsket kombinasjon av ord som måtte være til stede *flyktning** og *debatt*, kunne det komme opp artikler med kun ordet «debatt» men med ingen relevans til tema siden ordet «flyktning*» ikke var til stede i artikkelen. Det gjorde uttrekket

av relevante artikler utfordrende. Noe som viste seg å fungere bedre, var å bruke ekskluderende ord. Flere artikler som inneholder ord som flyktning, asyl, migrant og innvandring. Omhandlet helt andre temaer som quiz, bokanmeldelser, Storbritannia sin utmeldelse av EU og så videre. Ved å sette ANDNOT i søkefeltet ble det mulig å redusere antall artikler, også fortløpende ved gjennomlesning av materialet. Enkelte av de ekskluderende ordene som er valgt har ikke en større mening enn at de går igjen i en eller flere artikler som ikke er relevant for oppgaven. Valg av ord skal heller ikke være ekskluderende for relevante artikler innenfor temaet til oppgaven.

Følgende ord ble valgt til å være temasøkende:

- Flyktning*
- Asyl*
- Migrant*
- Innvandring*

Stjernetegnet gir treff der ordet kommer opp i andre former som for eksempel flyktninger, flyktningekrisen, flyktningene og så videre. Siden Aftenposten markerer sine artikler med hedding som en del av sin profilering og layout, ble følgende ord valgt for å avgrense søket til debattinnlegg:

- Leder
- Debatt
- Mening
- Kronikk

Ved å bruke koden OR, som betyr at artiklene må inneholde valgt ord eller neste ord. Vil søket bli bredt nok og samtidig holde artiklene innenfor oppgavens tema. Koden ANDNOT ekskluderer artikler med valgt ord, og ved å bruke denne koden vil søket blir mer spisset mot det som er relevante artikler på en mer kontrollert måte uten at det skal ekskludere relevante artikler. Koden AND binder sammen søkerordene, minus de ekskluderende ordene med ønsket debattinnlegg. Flere kombinasjoner ble utprøvd før følgende søkestreng ble valgt:

((flyktning* OR asyl* OR migrant* OR innvandring*) ANDNOT (*quiz OR utedo OR side OR jubi* OR god kollega OR møbelfabrikk OR kapre* OR kavalkade OR kriminaltekniske OR willy OR bok OR ntb OR mexico OR farc* OR colombia OR brexit)) AND (leder OR debatt OR mening OR kronikk).

Artikler ble også fjernet manuelt etter gjennomlesning, da på bakgrunn av at innholdet på tross av søkestrengen ikke omhandlet temaet i sin helhet eller det ikke var et debattinnlegg. Denne operasjonen gav til slutt et datasett på 287 artikler. Etter en ny gjennomlesning ble ytterligere reduksjon av artikler, ned til 185 relevante artikler. Disse 185 artiklene er de som til slutt danner datagrunnlag for analysen. Årsaken til at flere artikler ble relegert bort etter andre gjennomlesning, er at budskapet i artiklene ikke handlet om flyktningkrisen selv om de inneholdt en eller flere søkeord. To relevante artikler er også tatt bort grunnet tekniske problemer og ikke lot seg overføre til Nvivo. Sett i lys av at analysen består av 185 artikler, anser jeg det som lite sannsynlig at disse to artiklene ville ha stor påvirkning av utfallet av analysen.

4.4 Nvivo og koding

Artiklene ble deretter overført til Nvivo for koding av datamaterialet. Nvivo er et dataprogram som egner seg for kvalitativ analyse av ustrukturert data av ulik type og formater (Universitetet i Bergen, 2019). Artiklene ble kategorisert måned for måned i Nvivo med fortløpende koding av teksten etter hva innhold debatten har. Det ble ikke etablert forhåndsbestemte koder som enten er til stede eller ikke til stede i teksten, men fortløpende koding etter hvert som nye momenter blir avdekket i debatten. Årsaken til valg av fortløpende koding var nettopp en ide om å finne hva debatten består av og at jeg ikke ville være fanget av å lete etter noe forhåndsbestemt. Det å låse seg til noe bestemt kan føre til at andre momenter i debatten blir utelatt og ikke avdekket eller at man kun ser etter det som bekrefter en antagelse og overser det som motbeviser antagelsen.

Utfordringen med denne strategien var at det til slutt ble en del koder og dermed vanskelig å holde orden på alle. Enkelte koder er til dels overlappende og for å redusere antall kodinger for en analyse, samlet jeg flere koder innenfor noen gitte tema. Svakheten med kodingen er at den nødvendigvis ikke sier noen om budskapet i den enkelte artikkel, bare at et tema er tatt opp eller adressert. For eksempel bruken av ordet «dugnad» kan i en artikkel bety at alle skal med eller at alle må være med å bidra i en dugnadsånd for flyktninger. Ordlyden fremhever et positivt syn til å hjelpe flyktninger til Norge eller det å hjelpe de som alt er kommet til landet og at alle kan bidra med noe. I en annen artikkel kan dugnad også være diskutert, da med negativt fortegn. Det kan være at dugnadsånden har løpt løpsk på venstresiden av politikken eller at det er naivt å tro at dugnad er det som skal til for å løse flyktningkrisen. Kodingen i

Nvivo skiller ikke på disse to variantene og derfor blir det vanskelig å få tak på ordlyden i debatten. Uansett, vil kodingen gi et bilde på hva som blir diskutert av tema og hvor hyppig de forekommer. Etter gjennomlesning og registrering i Nvivo, ble i alt 35 koder samlet i 8 tema/grupper.

1. RETTSIKKERHET

- Flyktningers rettsikkerhet
- Søke asyl
- Kriminalisering
- Menneskerettigheter

2. ØKT INNVANDRINGSMOTSTAND

- De har skylden selv for sin skjebne
- Det gjøres nok
- Hjelp de der de er
- Økt innvandringsmotstand i EU

3. NORGE ER TRUET

- Høyrepopulisme
- Norge er truet
- Radikalisering

4. POLITISK SAMARBEID

- Samarbeid i Norden
- EU og splittelse
- Grensekontroll
- Endring av flyktningspolitikken
- Integrering
- Gjenbosetting
- Kvoteflyktninger

5. STRENG INNVANDRINGSPOLITIKK

- Aldersbestemme asylsøkere
- Rask retur

- Utvidet bruk av midlertidig opphold
- For streng asylpolitikk
- Unngå å være attraktivt asyl-land
- EU strammer til

6. NORGE SOM EN HUMANITÆR NASJON

- Humanitær
- Godhetstyranni
- Dugnad
- Må gjøre mer
- Levevilkår
- Situasjonen i flyktningleirene
- Beretninger

7. ØKONOMI

- Økonomi
- Velferdsstaten
- Kapasitetsproblemer

8. KRITIKK AV MEDIENE

- Kritikk av mediene

Tilhørighet til gruppen baserer seg at de er nærliggende til hverandre eller sammenfaller med et budskap eller tema.

Gruppe 1. Rettsikkerhet, omhandler først og fremst spørsmål knyttet til flyktingenes rettsikkerhet, ofte der den er satt på prøve eller at noen hevder at urett er begått. Der stater går på tvers av internasjonale forpliktelser på bekostning av flyktingene. Det være seg retten til å søke asyl eller kritikk for at prosessen rundt asylsøknader ikke er god nok eller mangelfull. Der menneskerettigheter brukes som en del av argumentasjonsrekken for å bringe fram et budskap, er truet eller påståtte brudd på disse rettighetene. Det er også tema knyttet til flyktinger sin omtale eller status. Blir de omtalt som kriminelle eller gjort til en gruppe som utgjør en fare for å begå kriminelle handlinger eller at budskapet linker kriminalomsorgen og

asylbehandling som en og samme sak. Disse kodene i Nvivo er satt sammen til en gruppe som i oppgaven betegnes som 1. Rettsikkerhet.

Gruppe 2. Økt innvandringsmotstand, omhandler tema som kan knyttes til at innvandringsmotstanden øker eller at teksten har et negativt forhold til flyktingene som kommer til landet. Det kan hevdes at flyktingene selv har skylden for sin egen situasjon og at de rømmer fra sine problemer ved å flykte til et annet land. At Norge bidrar nok både i mottak av flyktinger og til hjelp internasjonalt. Er det snakk om å hjelpe, handler det først og fremst om hjelp og støtte i nærområder og landene rundt, hovedsakelig i Midtøsten og Afrika. Denne gruppen inneholder også artikler om innvandringsmotstanden i andre mottakerland i Europa. Disse kodene i Nvivo er satt sammen til en gruppe som i oppgaven betegnes som 2. Økt innvandringsmotstand.

Gruppe 3. Norge er truet, omhandler tema som at innvandringen truer Norge som stat eller vår velferd både med tanke på terror og kriminalitet. Den økte asylstrømmen til Norge vil føre til økt radikaliserings innenfor islamistisk motivert terror like mye som kostnaden og press på velferdsstaten evne til å ta vare på egen befolkning. Denne motstanden og bekymring rundt asylsøkere og økt innvandring gir en oppsving til høyrepopulismen der innvandringskritiske partier på ytre høyre får økt tilslutning. Disse kodene i Nvivo er satt sammen til en gruppe som i oppgaven betegnes som 3. Norge er truet.

Gruppe 4. Politisk samarbeid, omhandler tema som samarbeid enten det er Norge i samarbeid i Norden eller med EU, eller om det er samarbeid mellom medlemslandene internt i EU. Det er tekster som enten omtaler et samarbeid eller etterlyser mer internasjonalt samarbeid om for eksempel grensekontroll, kvoteflyktinger og gjenbosetting. På det nasjonale plan, hvordan skal integreringen av asylsøkere og innvandrere håndteres, spesielt når mottaksapparatet er under stort press. Disse kodene i Nvivo er satt sammen til en gruppe som i oppgaven betegnes som 4. Politisk samarbeid.

Gruppe 5. Streng innvandringspolitikk, omhandler tema som enten begrenser innvandring eller rettigheter. Alt som gjør terskelen for retur av asylsøkere lavere, som for eksempel det å omfatte land som tidligere ikke var ansett som trygt for retur av asylsøkere som har fått avslag på oppholdstillatelse i Norge. Det å bruke omstridte metoder, som det å aldersbestemme flyktinger for å stadfeste om de er mindreårige eller ikke, økt bruk av midlertidig

oppholdstillatelse samt kollekt av eventuelle verdisaker flyktninger måtte ha. Tekster som omhandler land i Europa eller EU som strammer til for å forhindre strømmen av asylsøkere å komme til Europa generelt eller til det enkelte land spesifikt. Inkluderer tekster der budskapet er å gjøre seg mindre attraktiv som asylsøkerland. Disse kodene i Nvivo er satt sammen til en gruppe som i oppgaven betegnes som 5. Streng innvandringspolitikk.

Gruppe 6. Norge som en humanitær nasjon, omhandler tema som spiller på våre følelser som en stor humanitær nasjon som alltid har bidratt under kriser og katastrofer der mennesker er i nød. Beretninger fra enkelt personer og deres situasjon og opplevelser, samt beskrivelser nært på hendelser for eksempel i og utenfor mottakssentre i Norge og Europa, eller fra flyktingleirene rundt om i verden. Her inkluderes tekster der det oppfordres til dugnad i samfunnet, at alle må bidra til de som kritiserer og mener det gjøres for lite fra Norske myndigheter, til de som mener godhetstyranniet har tatt overhånd. Disse kodene i Nvivo er satt sammen til en gruppe som i oppgaven betegnes som 6. Norge som en humanitær organisasjon.

Gruppe 7. Økonomi, omhandler tema som har et økonomisk perspektiv på problemet. Det være seg at dette koster for mye eller at utgiftene til staten vil øke i fremtiden om det fortsetter å komme så mange asylsøkere. Det at velferdsstaten ikke kan håndtere de økte utgiftene uten å heve skattene. Opprettelsen av mottakssentrene og hva de koster eller at det er kritikk til de som angivelig tjener penger på disse mottakssentrene, til de som mener at det brukes for lite penger på mottakssentrene og at tilbudet er for dårlig. Kapasitetsproblemene på norske og utenlandske mottakssentrene skyldes at det ikke brukes nok penger. Disse kodene i Nvivo er satt sammen til en gruppe som i oppgaven betegnes som 7. Økonomi.

Gruppe 8. Kritikk av mediene, omhandler direkte kritikk av dekningen av krisen og at den ikke fortelles på en riktig måte eller vinkles feil. For eksempel at kostnadene holdes skjult eller at det å hjelpe mennesker i nød overskygger andre gode tiltak som er mer effektive. At bare venstresiden i Norsk politikk får spalteplass og at flyktningkrisen er ensidig fremstilt uten at andre som har et annet syn får komme til ordet. Disse kodene i Nvivo er satt sammen til en gruppe som i oppgaven betegnes som 8. Kritikk av mediene.

For å kompensere for utfordringen med kodingen i Nvivo, ble hver enkelt artikkel oppsummert i hva som er hovedbudskapet til artikkelen. Disse hovedbudskapene ble samlet

inn til en oppsummering måned for måned i Microsoft XL. Oppsummeringen er ment til å skape en bedre forståelse og bilde på debatten utover det å registrere at et tema er nevnt i en artikkel slik kodingen i Nvivo gjør. Oppsummeringen av artiklene og kodingen fra Nvivo til sammen vil skape et bedre bilde på debatten, og om den endrer seg i takt med endring av asylsøketall. Denne kombinasjonen kan bidra til en dybdeforståelse og en større mening om hva debatten består av, for å bedre kunne besvare problemstillingen.

Artiklene som er valgt ble systematisert etter dato for publisering, forfatter og forfatterens bakgrunn der det var mulig å finne informasjon om det. Bakgrunnen danner grunnlaget for om de tilhører en elite i samfunnet eller om det er vanlige borgere som uttrykker seg. Bakgrunnen kan være interessant om forfatteren er politisk aktiv, har verv eller for eksempel leder for en institusjon eller et departement. Bakgrunnen til at forfatterne deles inn i elitegrupper er for å danne et bilde på hvem som deltar i debatten og om det er en mangfoldig deltagelse i asyl – og innvandringsdebatten i Aftenposten. I kartleggingen av forfatterne ble etter følgende inndeling:

- Maktelite
- Media/Kulturelite
- Akademisk elite
- NGO (Non Governmental Organization)
- Ingen merknad

Makteliten er artikler der forfatteren representerer enten et parti eller en regjering, men også personer som snakker på vegne av eller representerer en statelig institusjon eller er i en maktposisjon i en eller annen form.

Media/Kultureliten er artikler der forfatteren representerer en mediainstitusjon som for eksempel med en kronikk eller lederspalte på vegne av et mediehus, avis eller forfekter sine egne meninger, men gjør det også i kraft av å være redaktør, journalist, forfatter eller andre innenfor kultursegmentet.

Akademisk elite er artikler skrevet av for eksempel Universitet lektorer eller andre fra akademia, som forskere og eller vitenskapsmenn.

NGO (Non Governmental Organization) er en samlebetegnelse på ikke-statlige, frivillige organisasjoner som ikke er knyttet til noen partipolitisk retning og som jobber uavhengig fra det politiske landskapet som til enhver tid måtte gjelde. NGOer er ofte involvert i internasjonale prosjekter innenfor områder som menneskerettigheter, miljøvern og inkludering, gjerne drevet av medlemmers ideelle motivasjon og engasjement.

Artiklene som ikke har fått noen merkelapp, er artikler skrevet av en forfatter som ikke kan knyttes til noe elite eller NGO. Antagelsen er at artikkelen eller innlegget representerer en vanlig ytring utenfor en elitegruppe, «vanlig folks sin ytring».

Hver artikkel er markert med om ytringen er et debattinnlegg, lederartikkel, kommentar, kort sagt eller en kronikk. Markeringen kommer fra Aftenposten egen markering av ytringen som er på trykk.

5. Analyse

For å analysere artiklene ble datamaterialet overført til dataprogrammet Nvivo for koding og kodene delt inn i åtte temagrupper. Alle de 185 artiklene er loggført i Microsoft XL etter hvilken av de tre perioden de tilhører (før, under eller etter høye asylsøkertall). Microsoft Powerpoint er brukt for å lage et visuelt plott for å lettere kunne se sammenhenger av de forskjellige gruppene i forhold til hverandre mellom to variabler. Horisontal x-akse viser tiden i form av måneder og den vertikale y-akse antallet en gruppe kommer frem i forhold til hverandre. I fremstillingen velger jeg å kalle perioden før høye asylsøkertall for periode 1, perioden under høye asylsøkertall for periode 2 og perioden etter høye asylsøkertall for periode 3. Innholdet i artiklene analyseres etter kodene fra Nvivo og sammendrag etter hovedbudskap fra artiklene, kategorisert måned for måned innenfor hver periode.

Først presenteres demografiske mønster og trender for hele perioden, før analysen av kodingen presenteres for hver enkelt periode. Deretter en gjennomgang av hovedbudskap fra artiklene som sammen med kodingen fra Nvivo danner grunnlaget for ordlyden i debatten. Jeg vil knytte teori til funne fra analysen i kapittel 8.

5.1 Demografiske mønster og trender

Demografien for artiklene ga følgende fordeling når 185 artikler over hele den valgte perioden sett under ett:

20% av artiklene er skrevet av kvinner, 47% av artiklene er skrevet av menn, 9% av artiklene er skrevet av et forfatterkollegie av både kvinner og menn, og til slutt er 24% lederartikler som ikke er kjønnsplassert.

Menn skriver 53% av alle debatt-innlegg, kvinner skriver 29% og 18% er skrevet av et forfatterkollegie av både kvinner og menn.

Menn skriver 70% av alle kommentar-innlegg, kvinner skriver 30%.

Menn skriver 70% av alle kort sagt-innlegg, kvinner skriver 20% og 10% er skrevet av et forfatterkollegie av både kvinner og menn.

Menn skriver 81% av alle kronikk-innlegg, kvinner skriver 19%.

Av 185 artikler står Media/Kultureliten for hele 42%, Makteliten står for 26% og Akademisk eliten står for 12%. Ingen tilknytning til en elite 11% og 9% er skrevet en NGO.

Deles tidsperioden januar 2015 til desember 2016 etter de tre periodene som er definert etter asylsøkertall fordeles tallene som vist i tabell under.

185 artikler totalt	Periode 1./15 artikler	Periode 2./74 artikler	Periode 3./96 artikler
Lederartikler	40%	30%	18%
Debattinnlegg	46%	38%	56%
Kort sagt	7%	4%	6%
Kronikk	7%	15%	9%
Kommentar	0%	13%	11%
Media/Kultureliten	40%	50%	37%
Makteliten	27%	18%	32%
Akademisk elite	7%	8%	16%
NGO	13%	11%	6%
Ingen tilknytning	13%	11%	9%

Periode 1, fordeler de 15 artiklene seg som følger: 6% av artiklene er skrevet av et forfatterkollegie av både kvinner og menn, 20% av artiklene skrevet av kvinner, 34% av menn og 40% er lederartikler som ikke er inndelt etter kjønn på forfatteren. Artiklene inndelt etter type fordeler seg mellom 40% Lederartikler, 46% Debattinnlegg (hvorav 29% er skrevet av

kvinner, 57% av menn og 14% av begge kjønn), 7% Kort sagt (hvorav 100% er skrevet av kvinner) og 7% Kronikk (hvorav 100% skrevet av menn).

Når det kommer til eliten fordeler de 15 artiklene seg som følger: 40% Media/Kulturelite, 27% Maktelite, 7% Akademisk elite og 13% NGO. 13% av artiklene har ingen tilknytning til en elite.

Periode 2, fordeler de 74 artiklene seg som følger: 7% av artiklene er skrevet av et forfatterkollegie av både kvinner og menn, 16% av artiklene skrevet av kvinner, 47% av menn og 30% er lederartikler som ikke er inndelt etter kjønn på forfatteren. Artiklene inndelt etter type fordeler seg mellom 30% Lederartikler, 38% Debattinnlegg (hvorav 25% er skrevet av kvinner, 57% av menn og 18% av begge kjønn), 4% Kort sagt (hvorav 100% er skrevet av menn), 15% Kronikk (hvorav 9% er skrevet av kvinner og 91% av menn) og 13% Kommentar (hvorav 40% er skrevet av kvinner og 60% av menn).

Når det kommer til eliten fordeler de 74 artiklene seg som følger: 50% Media/Kulturelite, 18% Maktelite, 8% Akademisk elite og 11% NGO. 11% av artiklene har ingen tilknytning til en elite.

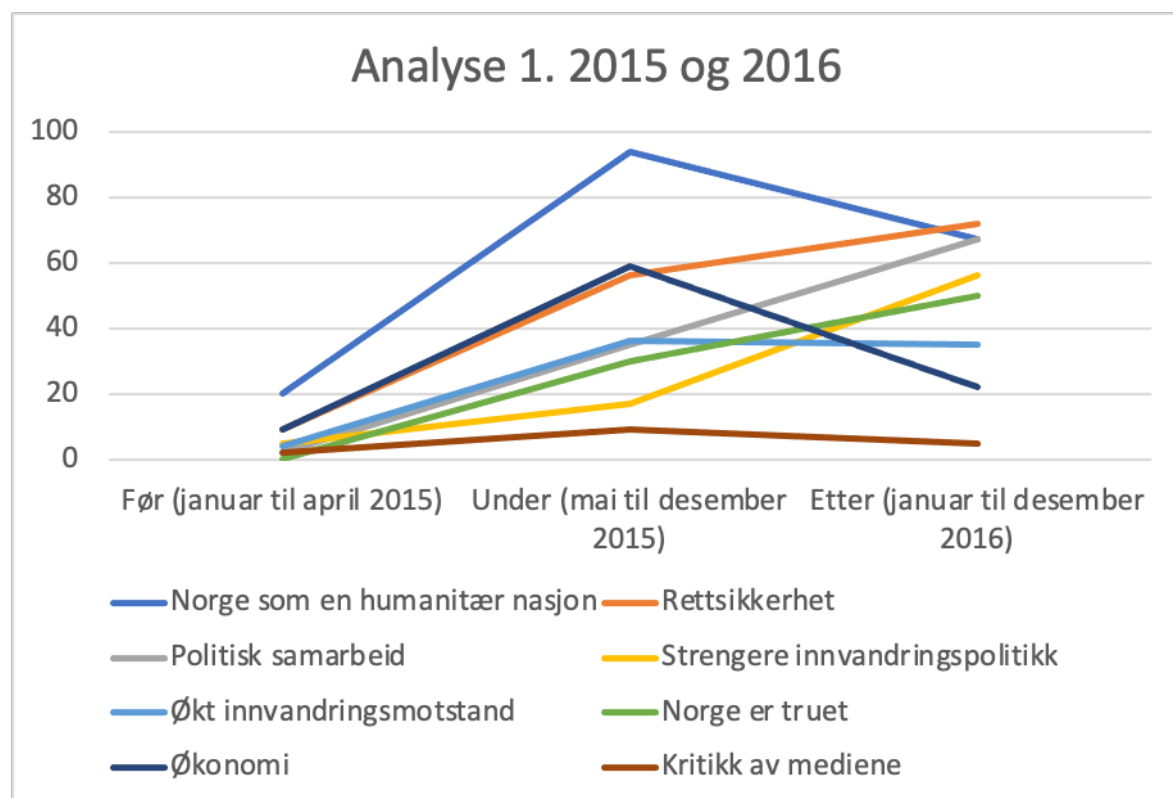
Periode 3, fordeler de 96 artiklene seg som følger: 11% av artiklene er skrevet av et forfatterkollegia av både kvinner og menn, 23% av artiklene skrevet av kvinner, 48% av menn og 18% er lederartikler som ikke er inndelt etter kjønn på forfatteren. Artiklene inndelt etter type fordeler seg mellom 18% Lederartikler, 56% Debattinnlegg (hvorav 30% er skrevet av kvinner, 52% av menn og 18% av begge kjønn), 6% Kort sagt (hvorav 66% er skrevet av menn, 17% av kvinner og 17% av begge kjønn), 9% Kronikk (hvorav 33% er skrevet av kvinner og 67% av menn) og 11% Kommentar (hvorav 20% er skrevet av kvinner og 80% av menn).

Når det kommer til eliten fordeler de 96 artiklene seg som følger: 37% Media/Kulturelite, 32% Maktelite, 16% Akademisk elite og 6% NGO. 9% av artiklene har ingen tilknytning til en elite.

5.2 Resultat fra Nvivo

Artiklene er analysert i Nvivo med fortløpende etablering av koder etter hvert som tema blir adressert i artiklene. Kodene med sammenfallende tematikk er samlet i tema grupper, som til slutt endte i åtte grupper. Temagruppene er satt opp i en tabell som viser hvor stor andel av debatten i forhold til hverandre innenfor hver av de tre tidsperiodene. Under tabellen vises en graf som visualiserer utslaget for hver gruppe over hele tidslinjen fra januar 2015 til desember 2016.

Gruppe	Periode 1.	Periode 2.	Periode 3.
1. Rettsikkerhet	0,60	0,75	0,75
2. Økt innvandringsmotstand	0,26	0,48	0,36
3. Norge er truet	0	0,40	0,52
4. Politisk samarbeid	0,13	0,47	0,69
5. Streng innvandringspolitikk	0,33	0,23	0,58
6. Norge som en humanitær nasjon	1,33	1,27	0,70
7. Økonomi	0,60	0,79	0,23
8. Kritikk av mediene	0,13	0,12	0,05

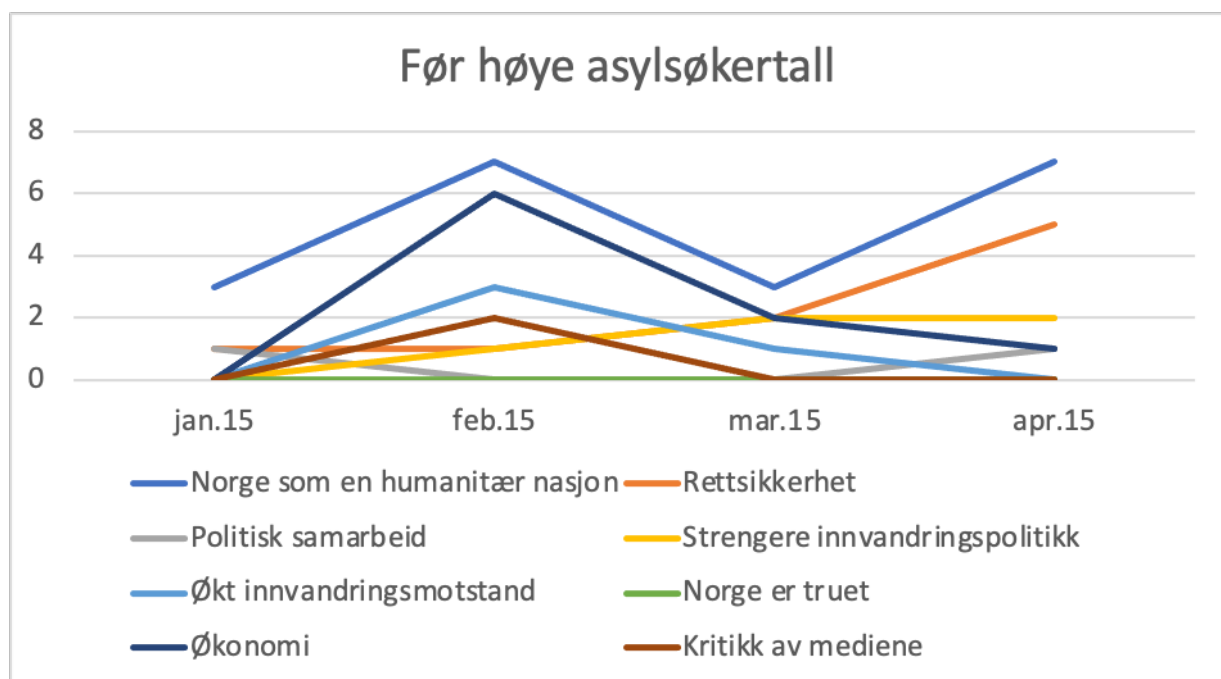

For å sikre at analysen belyser ordlyden i debatten er alle artikler analysert med hovedfokus på budskapet til artikkelen. Først presenteres en tabell over kodingen for gjeldende periode etterfulgt av et sammendrag måned for måned fra artiklene med de viktigste hovedbudskapene som er adressert.

5.3 Perioden før høye asylsøkertall i Norge

Periode 1 består av 15 artikler fordelt mellom januar 2015 til april 2015. Tabellen viser en rangering av temagruppene etter kodingen fra Nvivo. Under tabellen vises en graf

Rangering:	Gruppe:	Periode 1.
1.	6. Norge som en humanitær nasjon	1,33
2.	7. Økonomi 1. Rettsikkerhet	0,60 0,60
3.	5. Streng innvandringspolitikk	0,33
4.	2. Økt innvandringsmotstand	0,26
5.	4. Politisk samarbeid 8. Kritikk av mediene	0,13 0,13
6.	3. Norge er truet	0

Hovedvekten av debatten består av topp to plasseringene der gruppe 7 og 1 deler andreplassen, mens gruppe 6 har en vesentlig større andel enn noen av de andre gruppene, i hvor ofte den frekventerer i debatten. Denne rangeringen må sees i sammenheng med uttrekk fra artiklene for periode 1.

Januar 2015:

Norge må gjøre mer for å hjelpe flyktninger og de som er på flukt fra krigen i Syria. Det hevdes at EU ikke har forstått alvoret av situasjonen, og av den grunn må Norge ta et større ansvar slik Sverige har gjort. Det appelleres til at Norge er en humanitær nasjon, noe vi ikke lever opp til på nåværende tidspunkt.

Februar 2015:

Justisministeren anklages for å prioritere utsendelse av lengeværende asylbarn med familie på tross av at Stortinget har vedtatt oppmykning i regelverket. På tross av at disse sakene ikke skulle prioriteres har tvangsretur økt i omfang.

Det er bekymring for kapasiteten på mottakssentrene i Norge og at det tar for lang tid å få bosatt flyktninger ut i kommunene.

Norge bør bidra mer og appellerer til dugnad og at vi er verdens rikeste land. På den andre siden hevdes det at Norge gjør mer enn nok for flyktningene, bistand bør kuttes og det skal ikke tas imot flere flyktninger. Det hevdes at menneskerettighetene og konvensjoner truer norsk suverenitet over eget landområde. Mediene får kritikk for å kvele ytringsmangfoldet ved å være moraliserende ovenfor de som er imot flere flyktninger til Norge. De som er imot flere flyktninger hevder at de som er for at Norge skal ta imot flere, ikke tar ansvar for kostnadene det medfører.

Mars 2015:

Ventetiden på Norske mottak er alt for lang og det rettes kritikk til hvordan bosettingspolitikken av flyktninger fungerer og at den er lite effektiv. Dette hindrer integreringsarbeidet og det forringer levevilkårene til de som er på mottak. På den andre siden beskrives det at de som bor på mottak behandles god og at det er iverksatt hurtigspor for mindreårige asylsøkere for rask avklaring på asylsøknaden.

Regjeringen har økt fokus på bosetting av flyktninger og at tempoet skal øke.

April 2015:

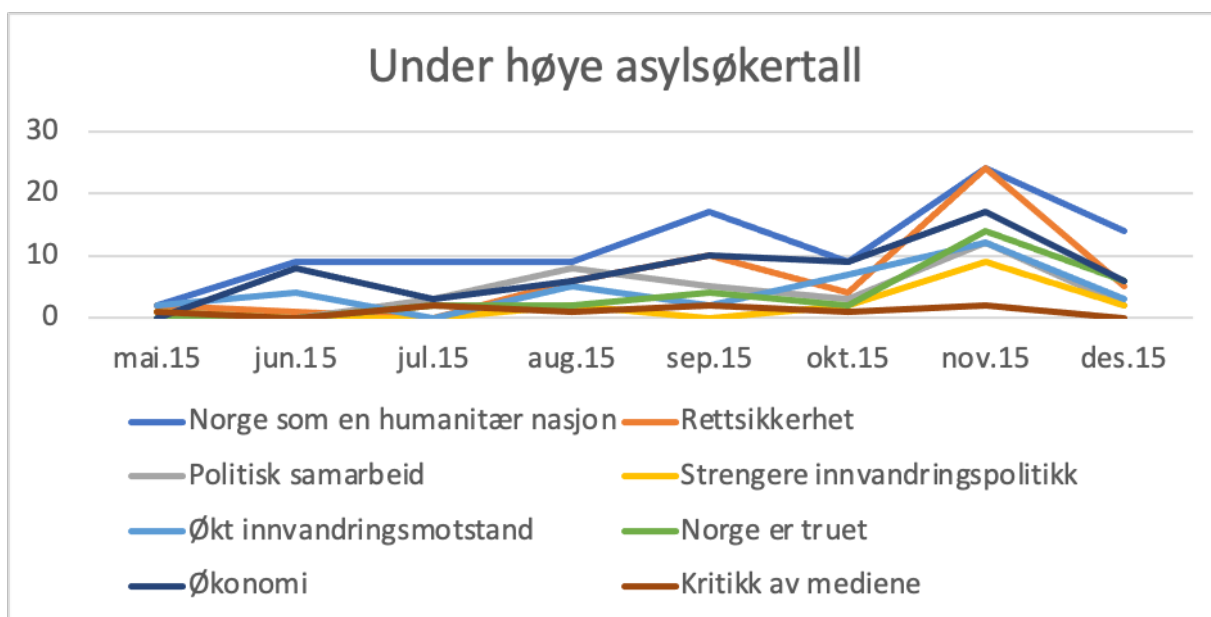
Europarådet og FN hevder at Norge bryter menneskerettighetene når barn interneres i påvente av utvisning fra landet. Dette skjer på tross av at Norge har stemt for et forbud mot at barn interneres.

EU styrker bidraget med grensekontroll «Operation Triton» i Middelhavet. Opprop om at Norge må øke antall kvoteflyktninger og styrke bistanden til hjelpeorganisasjonene i nærområdene.

5.4 Perioden under høye asylsøkertall i Norge

Periode 2 består av 74 artikler fordelt mellom mai 2015 til desember 2015. Tabellen viser en rangering etter temagruppene fra Nvivo. Under tabellen vises en graf som visualiserer utslaget for hver gruppe i denne perioden.

Rangering:	Gruppe:	Periode 2.
1.	6. Norge som en humanitær nasjon	1,27
2.	7. Økonomi	0,79
3.	1. Rettsikkerhet	0,75
4.	2. Økt innvandringsmotstand	0,48
5.	4. Politisk samarbeid	0,47
6.	3. Norge er truet	0,40
7.	5. Streng innvandringspolitikk	0,23
8.	8. Kritikk av mediene	0,12

Hovedvekten av debatten i periode 2 består fortsatt av gruppe 6, etterfulgt av gruppe 7 og 1 på henholdsvis andre og tredjeplass. Denne rangeringen må sees i sammenheng med uttrekk fra artiklene i periode 2.

Mai 2015:

Regjeringen skal utarbeide et høringsforslag om hurtigdomstol for raskt å kunne utvise mennesker som begår kriminalitet og i tillegg ikke har lovlig opphold i Norge. Landsmøte i Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Kristelig Folkeparti vedtar at Norge skal ta imot 10 000 flyktninger og vil starte forhandlinger med Regjeringspartiene på tross av at de har flertall i Stortinget. Fremskrittspartiet mener dette tyder på at alle partier egentlig ikke ønsker å ta imot så mange flyktninger og legger sin lit til at Fremskrittspartiet skal forhindre at det skjer.

Norge skal stille med et fartøy i Middelhavet for å støtte EU sin redningsaksjon. Det ligger en undertone at bidraget bare skulle mangle at Norge stille opp, sett i lys av å være en stor sjøfartsnasjon og medlem av Schengen – og Dublin samarbeidet. Siden dødstallene bare fortsetter å stige i Middelhavet vil Operasjon Triton utvides fra å utøve grensekontroll til også å være en redningsaksjon. Tiltaket refereres til at endelig tar EU grep og sitt moralske ansvar for situasjonen i Middelhavet. Samtidig motsetter flere EU land forslag til om kvoteendringer og mottak av flere asylsøkere. Norge bør derfor ta mer ansvar for en felles strategi og fordelingsnøkkel sammen med EU slik at mottakerlandene i sør ikke må ta alt ansvaret for flyktingene selv.

Mediene kritiseres for å være følelsesstyrt og at journalister forfekter sine personlige meninger i flyktning og innvandringsreportasjene som lages.

Juni 2015:

Asylforliket gir utslag i bemerkninger som «godhetstyranni» og at det gis «gullbillett til Norge». Fremskrittspartiet mener Venstre og Kristelig Folkeparti bryter budsjettavtalen når de stemmer for asylforliket. Forliket truer det norske samfunnet og det refereres at trusselen er fra de «fremmede».

De som er imot asylforliket påpeker at det er mulig å hjelpe flere flyktninger der de er, i motsetning til å ta imot flere til Norge. Aftenposten på lederplass mener at det er på sin plass å øke innsatsen både med økte kvoteflyktninger til Norge og øke bistanden i nærområdene og at det ikke nødvendigvis bør være endte eller, begge deler må gjøres. Utover det beskrives forliket som nøkternt.

Danskene er bekymret for den danske kulturen og livsstilen er truet av økt innvandring og velger frem partier som har en streng innvandringspolitikk.

Juli 2015:

Asylforliket er ikke nok for å avhjelpe situasjonen og kommunene bosetter ikke flyktninger raskt nok på grunn av trang kommuneøkonomi. Flyktningkrisen er større enn at den kan ordnes av dugnadsarbeid.

EU klarer ikke å få medlemslandene til å bli enige om en fordeling av flyktningene som ankommer Hellen og Italia. EU har mislyktes i å håndtere flyktningkrisen og alle hentydninger om å gjøre mer gir større oppslutning til høyrepopulistiske partier over en rekke land i Europa. Protestpartier som er imot økt innvandring, vokser i omfang og størrelse.

Mediene får kritikk for å slippe til useriøse debattanter som «Human Right Service» med Hege Storhaug i spissen og at hun driver med skremselspropaganda når det hevdes at 8000 flyktninger fra Syria er det samme som 8000 IS (Den Islamske Stat) sympatisører. Andre kritiserer mediene for at slike innlegg tar fokuset bort fra den reelle krisen som nå pågår. Det er flere beretninger fra den situasjonen flyktningene befinner seg i og den humanitære krisen både i Syria og flyktningmottakene i Midtøsten, Hellas og Italia.

August 2015:

Grunnløse asylsøkere til Norge legger beslag på store ressurser og det går utover andre asylsøkere som har rett til beskyttelse.

EU må gjøre mer for å sikre menneskeverd og lik behandling av flyktninger som ankommer på flyktningmottak i Europa. Tiden er kommet forbi at flyktningkrisen kan løses på nasjonalstatsnivå, den må løses i felleskap og EU må etablere en felles asyl – og flyktningpolitikk. Som et tiltak for å begrense flyktningstrømmen innad i Europa vurderer EU å innføre nasjonale grensekontroll for en periode.

I Norge er det en frykt for at økt innvandring vil føre til at etniske nordmenn kommer i mindretall i eget land, som igjen vil føre til sosial uro og parallellsamfunn. Det er kun Fremskrittspartiet, som det eneste partiet på Stortinget som har en ansvarlig tilnærming til innvandring. De andre partiene på Stortinget overkjører Fremskrittspartiet i innvandringspolitikken, med de enorme konsekvensene det måtte medføre for det norske samfunnet.

På den andre siden, hevdes det at de som tror at de kan betale seg ut av flyktningkrisen med kun hjelp til nærområdene i Midtøsten og Afrika, tar feil.

September 2015:

Krisen har ikke blitt større, den har bare kommet nærmere Norge.

Det er ikke behov for kreative løsninger for å håndtere flyktningkrisen. Krisen kan håndteres ved å styrke de etablerte institusjonene som er oppført til å håndtere flyktninger og asylsøkere. Norge må gjøre mer for en felles Europeisk innsats å styrke arbeidet til FNs Høykommissær i nærområdene. Dette arbeidet er kraftig underfinansiert.

EU landene klarer ikke å samle seg til en felles asyl – og flyktningpolitikk og videre håndtering av flyktningkrisen. EU har forslag om tvungen kvotefordeling mellom medlemslandene, men dette møter stor motstand.

I Norge setter et økende antall mindreårige asylsøkere press på mottakssentrene. Det appelleres til dugnad for å sikre disse et godt fritidstilbud. Justisministeren fatter en rekke tiltak for å hindre at mindreårige asylsøkere i å komme til Norge og det hevdes at dette setter rettsikkerheten til barn på flukt i fare.

Forslag om å etablere mottakssenter i nærområdene (utenfor Europa) får blandet mottagelse der noen mener dette er veien å gå for å løse krisen, mens andre hevder at så lenge det ikke gjøres noe med årsakene til at mennesker er på flukt, vil de fortsette å komme til Europa. Mediene får kritikk for deknningen av krisen og at Norge er «hektet» på godhet, en godhet som vil sette nasjonen i fare. Medienes dekning er blottet for konsekvensanalyser og det poengteres at det å integrere flyktninger fra en Islamistisk stat aldri har lyktes i noe Europeisk land noen gang. Den ensidige godhets – deknningen av flyktningkrisen ødelegger for den virkelige debatten.

Oktober 2015:

EU tar grep med et forslag om pengeoverføringer til Tyrkia imot at de gjør mer for å stanse mennesker som flykter over Middelhavet til Europa. Det hevdes at dette er å kjøpe seg ut av problemene, men flere og flere taler for at flukten over Middelhavet må stanses.

Innvandringsmotstanden i Europa øker og høyrepopulistiske partier får stadig mer oppslutning.

I Norge er bekymring rundt de humanitære forholdene på mottakssentrene og at norske myndigheter ikke har nok fokus på de sårbare gruppene. Det appelleres til dugnad i idretten, mens andre tar til orde for at det trengs mer enn bare å gi klær for å løse denne krisen.

Budsjettforhandlingene på Stortinget setter fokus på kostnader knyttet til flyktningkrisen og hvordan disse kostnadene skal dekkes inn.

De som er innvandringskritisk hevder at det ikke er synd på flyktninger i norske mottak, de er både velfødd, velkledd og har egen mobiltelefon. Det er deres egen skyld at de ikke lever i et demokratisk samfunn, noe som er symptomatisk deres kultur. En kultur som igjen vil true vår egen.

November 2015:

Innvandringsmotstanden i Europa øker og alle strammer inn på sine regelverk, også Sverige og Tyskland som har hatt en liberal tilnærming. Midlertidig grensekontroll blir innført og fokuset rettes mot å stanse strømmen av flyktninger til Europa. Flyktningkrisen har gitt større oppslutning til høyrepopulistiske partier og det er en økende bekymring for høyreekstremistisk vold mot flyktninger. I tillegg er det en bekymring for at det skjuler seg IS sympatisører og terrorister blant flyktningene som kommer til Europa.

Innsatsen rettes mer og mer mot nærområdene utenfor Europa og de som hevder at Norge må gjøre mer får motsvar at Norge gjør mer enn nok og at vi ikke er forpliktet til å gjøre mer enn det vi alt gjør.

Økt innvandring kommer til å endre det norske samfunnet vesentlig og true den norske velferdsstaten. Ytringsfriheten vil ta slutt og alle må betale mer skatt for å betale for alle flyktningene i landet. Det hevdes at alle som er for økt innvandring kun tar beslutninger basert på følelser, og de som er imot økt innvandring beskyldes for å være umoralsk.

Forholdene på norske mottakssentre har blitt verre, spesielt for de mindreårige asylsøkerne da det strammes inn i velferdstilbudet, mat og klær. Klagen på forholdene blir ikke godt mottatt og det pareres med at om asylsøkerne ikke er fornødt med tilbudet som blir gitt, kan de alltd

reise tilbake der de kom fra. Det stilles spørsmålstegn til at de som er på mottakene egentlig er så fattig og trenger denne hjelpen.

Det rettes kritikk til mediene at de ikke dekker det hele og sanne bilde av flyktningkrisen.

Desember 2015:

EU vurderer om det skal opprettes en felles styrke som skal kontrollere EUs yttergrense (Schengen). Innvandringsmotstanden øker i Europa og det er bekymring rundt den økende oppslutningen blant høyrepopulistiske partier, økt utøvelse av høyreekstrem vold og at PEGIDA (anti – Islamistisk populistisk bevegelse) demonstrerer i gatene, samtidig som det er stor frykten for Islamistisk terror.

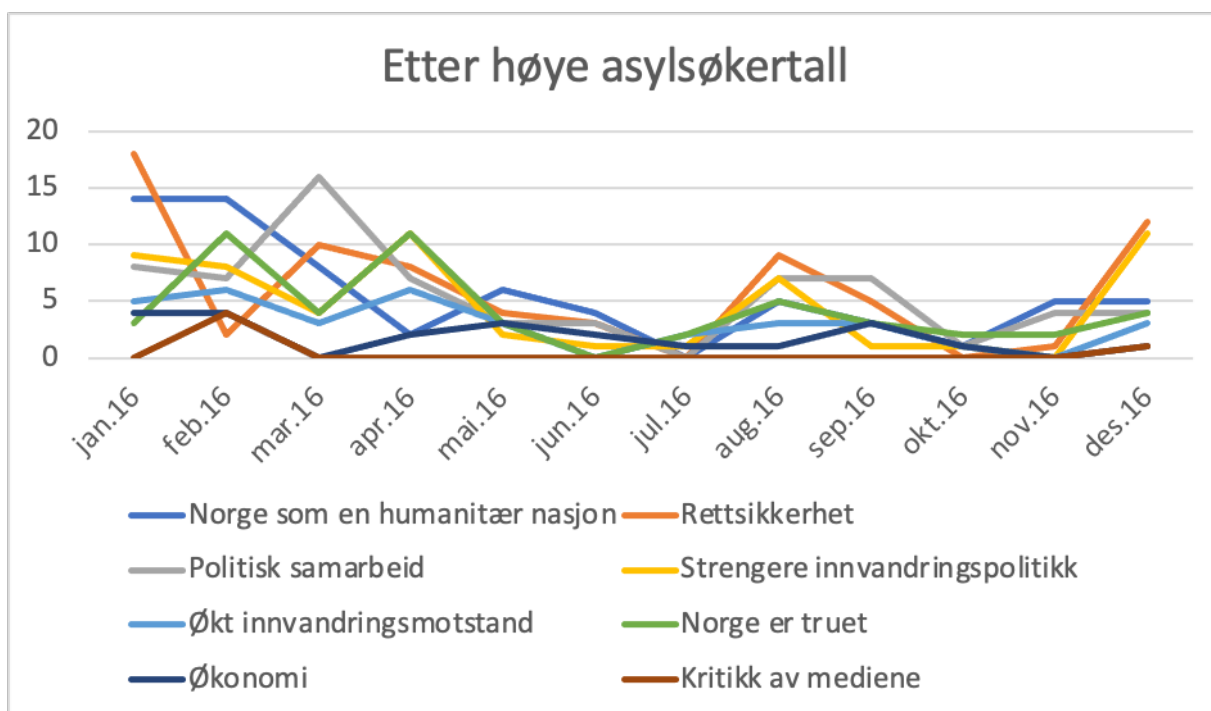
I Norge det bekymring for ivaretagelse av barn på mottak og evnen til å gi en meningsfylt hverdag. Det appelleres til at det må gjøres mer for flyktninger og det refereres til våre kristelige og humanitære verdier for å hjelpe de i nød.

Oljeprisen er lav, kostnadene av flyktningkrisen medfører at politikerne må prioritere når inntektene til staten blir lavere.

5.5 Perioden etter høye asylsøkertall i Norge

Periode 3 består av 96 artikler fordelt mellom januar 2016 til desember 2016. Tabellen viser en rangering av temagruppene fra Nvivo. Under tabellen vises en graf som visualiserer utslaget for hver gruppe i denne perioden.

Rangering:	Gruppe:	Periode 3.
1.	1. Rettsikkerhet	0,75
2.	6. Norge som en humanitær nasjon	0,70
3.	4. Politisk samarbeid	0,69
4.	5. Streng innvandringspolitikk	0,58
5.	3. Norge er truet	0,52
6.	2. Økt innvandringsmotstand	0,36
7.	7. Økonomi	0,23
8.	8. Kritikk av mediene	0,05

Hovedvekten av debatten i periode 3 består av gruppe 1 på første plass, etterfulgt av gruppe 6 og gruppe 4 på andre og tredjeplass. Denne rangeringen må sees i sammenheng med uttrekk fra artiklene i periode 3.

Januar 2016:

Flere land har innført grensekontroll og EU har styrket sin yttergrense. Det hevdes at mennesker på flukt ikke blir møtt med verdigheten og at de må risikere livet for å i det hele tatt komme i posisjon til å søke asyl i Europa. Flere land fatter tiltak for å signalisere at de ikke er et attraktivt land å søke asyl til, Danmark vedtar «smykkeloven» og det samme diskuteres i Norge. Regjeringen kommer med flere innstramminger på asylreglene der det hevdes at disse bryter med både menneskerettighetene og flyktningsretten. Europa er mer opptatt av å beskytte seg selv enn å beskytte mennesker på flukt. Alle land strammer inn på sitt regelverk for asyl og Fremskrittspartiet tar dette som et tegn på at det de har hevdet hele tiden, en restriktiv innvandringspolitikk var og er det eneste som er riktig.

Der noen debatterer hva som er juridiske forpliktelser og at Norge oppfyller disse langt på vei, etterlyser andre mer innsats og dugnad både på mottakssentre i Norge og i nærområdene i Syria, Italia og Hellas.

Flere tar til orde for å endre dagens regelverk forvaltet av asylinstituttet til fordel for et kvotesystem. Dagens regelverk må tilpasses dagens situasjon som er helt unik, men som ikke kommer til å være et engangstilfelle, og dagens regelverk passer ikke til den nye tiden.

Det er fortsatt frykt for islamistisk terror og økende fremmedfrykt på den ene siden og økt frykt for hatkriminalitet og vold mot flyktninger på den andre siden.

Det er fortsatt bekymring rundt flyktningers rettsikkerhet når det kommer til saksgang og vedtak, om disse er gode nok.

Februar 2016:

EU landene har problemer samarbeidet og hvordan flyktningkrisen skal løses samtidig som det bekymring rundt den økende høyrepopulismen og innvandringsmotstanden i Europa. Det etableres borgevernsgrupper rundt om kring i Europa, som kan være villig til å bruke høyreekstrem vold mot flyktninger.

Debatklimaet i Norge betegnes som polariserende og innvandringsministeren får kritikk for sin retorikk om flyktninger og sine uttalte bekymringer for fremtiden til Norge med økende innvandring og de konsekvensene det måtte medføre. Det er en frykt for fremmede og asylsøkere linkes til kriminalitet og kriminelle virksomheter.

Sverige strammer til i asyl – og innvandringspolitikken og det tas til inntekt for at en streng politikk på det feltet har vært det eneste riktig hele tiden. På den andre siden forklares innstramningene med at et land ikke kan bære hele flyktningkrisen uten hjelp fra andre.

Det oppfordres til mer hjelp og støtte i nærområdene og Syria for å forhindre at flere legger ut på flukt.

Mediene kritiseres for å ikke stille politikere til ansvar for krigføringene de Vestlige landene, inkludert Norge, har ført i Midtøsten og Afrika over lengre tid. Denne krigføringen er den bakenforliggende årsaken til at så mange i verden er på flukt i dag.

Mars 2016:

EU og Tyrkia har kommet til enighet om å stanse flyktningstrømmen over Egerhavet og Tyrkia skal ta imot alle flyktninger som blir returnert fra EU, mot at EU tar imot tilsvarende Syriske kvoteflyktninger i bytte fra Tyrkia. Hjelpeorganisasjoner er kritisk til avtalen da de mener dette hindrer flyktninger med et reelt behov for beskyttelse, anledning til å søke asyl. Høyrepopulistiske partier vinner fram og innvandringsmotstanden øker i Europa. Manglende tillit til myndigheten og deres evne til å håndtere flyktningkrisen kan true stabiliteten både i EU og i hele Europa. Utfordrende for alle nasjoner å balansere ønsket om å hjelpe flyktninger og samtidig ta vare på egen befolkning.

Det hevdes at økt innvandring øker faren for terror og at parallellsamfunn blir etablert. Dette blir besvart ut med, faren for terrorisme har andre årsaker enn antall flyktninger som kommer

til et land. De peker heller på utenforskap, dårlig integrering, samt parallellsamfunn som årsaker til økt terrorfare. Norge ikke tar imot flere flyktninger enn det som kan håndteres i dag, sett opp imot størrelse og økonomisk handlekraft.

I Norge pågår det en debatt om hvordan praksisen er for å aldersbestemme flyktninger blir praktisert, og om den er god nok til å fastslå riktig alder.

April 2016:

Det er bekymring rundt økt oppslutning av høyrepopulistiske partier og økende innvandringsmotstand i Europa, venstresiden anklager høyresidens politikk til å legitimere og være årsaken til høyrepopulistiske strømningene i samfunnet. Det påpekes at partiet Høyre har gitt makt til Fremskrittspartiet på justis – og innvandringsfeltet som en bekreftelse på anklagen. Høyre unnlater også å ta sterk avstand fra kontroversielle uttalelser fra Fremskrittspartiet, som bidrar til å legitimere høyrepopulistiske strømninger.

Flere medlemsland i EU motarbeider felles løsninger på flyktningkrisen da flere land ønsker en strengere asyl – og innvandringspolitikk enn det EU legger opp til. Flere land hevder at en streng politikk på det feltet, er det som skal til for å stoppe flyktningstrømmen til Europa. Andre hevder at menneskerettigheten er satt under press. Flere lands regjeringer innfører strengere tiltak og lover på bekostning av menneskerettighetene og domsavsigelser i Europadomstolen. I tillegg linkes innvandrere til kriminalitet og voldtekter, debatten om praksisen om aldersbestemme flyktninger fortsetter.

Mai 2016:

Det hevdes at Europa har ødelagt sin moralske innflytelse i verden ved å skape en ny presedens i håndteringen av flyktninger. Nå slutter Kenya å gi beskyttelse til Somaliere og andre på Afrikas horn.

I Norge rettes søkelyset mot de som tjener penger på å drive asylmottak og kostnadene til UDI (Utlendingsdirektoratet) i og med at de har måttet utvide mottaksplasser over hele landet for å håndtere den økende asylsøknader til Norge.

Det appelleres til dugnad i idretten for flyktninger.

Høyresiden slår tilbake mot kritikken fra venstresiden, de er også er like opptatt av å redusere forskjeller, utenforskap og arbeidsledighet like mye som venstresiden er opptatt av det.

Det er bekymring rundt fremveksten av høyrepopulisme i Europa.

Juni og juli 2016:

EU svekker sine forhandlingsmuligheter med andre land når de ikke klarer å stå sammen om en felles asyl – og innvandringspolitikk.

I Norge er det bekymring for terror både fra islamister og høyreekstreme. Det hevdes at årsaken til flyktningkrisen er overbefolkning og knapphet på ressurser, derfor bør Norge bruke bistandspenger kun på de land som er villig til å bygge et velferdssamfunn.

Flyktningkrisen løses ikke ved å være liberal i asyl – og innvandringspolitikken.

Andre setter søkelys på at krisen ikke er over selv om ankomsttallene til Norge er lave, de svakeste gruppene på mottak blir sittende lengst og staten må gjøre mer for at kommunene skal kunne bosette flyktninger raskere.

August 2016:

Frankrike er enstemmig dømt i den Europeiske Menneskerettighetsdomstolen for ulovlig fengsling av barn. Barna ble fengslet sammen med foreldrene i påvente av utsendelse etter at de har søkt om asyl i landet. Norge gjør også det sammen på Trandum på tross av at Sivilombudsmannen Forebyggingsenhet har konkludert med at Trandum er uegnet for barn. Den norske praksisen kan være verre enn den franske.

3000 flyktninger har mistet livet i overfarten over Middelhavet, det er flere enn året 2015. EU prøver å stanse strømmen ved å tilby mer bistand, bedre handelsbetingelser og visum til land som evner å holde kontroll på sin grense. EU ønsker å stramme til asylreglementet som ikke er laget for å håndtere dagens situasjon. EU – kommisjonen foreslår at medlemslandene i EU skal tvinges til lik praksis i asylbehandlingen uten mulighet for nasjonale tilpasninger.

I Norge legges det fram forslag til ny integreringspolitikk som henviser til at god integrering forhindrer radikaliseringsprosess både av muslimer og ytre – høyresiden. Bekymring rundt økt innvandring og innvandringen linkes til økt grov vold og generell kriminalitet i samfunnet. På den andre siden oppfordres det til at Norge må bidra mer, og ta imot flere kvoteflyktninger siden ankomsttallene er lave. Det aldri før har vært flere som trenger vår hjelp.

September 2016:

Utredning av oljeprisfallet og flyktningkrisen er overlevert finansministeren, og den konkluderer med at Norge har klart seg bra økonomisk. Staten må komme mer på banen med å få flyktninger ut i jobb raskest mulig uten at kommisjonen kommer med forslag til hvordan dette skal gjøres.

De som hevder at økt innvandring kan knyttes til økt kriminalitet i Norge tar feil, det finnes ikke dokumentasjon i statistikken på at det er tilfelle.

Flyktninger som havner på Trandum kan takke seg selv for at de blir internert, da de ikke har oppgitt korrekte opplysninger til staten, og derfor må ansees som en trussel mot Norge.

FN sin plan om fordelinger av verdens flyktninger skuffer, 21 millioner flyktninger er fordelt på kun ti land og ni av ti flyktninger lever i et utviklingsland. FN ønsket at 10% av flyktingene skulle gjenbosettes i et tredjeland (mer en to millioner årlig), resultatet er kun 80 000 årlig.

Oktober og november 2016:

Situasjonen for flyktingene på de greske mottaksleirene er ute av kontroll. Rasende flyktninger har satt fyr på en leir på øya Lesbos. Leirene i Hellas omtales som fengsler og det tærer på flyktingene som lever der, men også på lokalbefolkningen som bor på øyene som blir invadert av flyktninger. Lokale innbyggere har gått til angrep på flyktingene.

Norge har stengt grensen til Sverige, Danmark og Tyskland som et ekstraordinært tiltak for å begrense flyktningstrømmen inn til landet.

Integreringen i Norge er god, og mange har klart seg bra i landet av de som har flyktet hit tidligere.

Desember 2016:

Det rettes bekymring for at det skjuler seg terrorister i flyktningstrømmen og at asylordningen må styrkes slik at disse kan fanges opp.

Der noen tar til orde for at den liberale asylpolitikken er skylden for den lave tilliten til styrende organer, for deretter å anbefale opprettelse av internater i Asia og Afrika, som svar på løsning på flyktningkrisen. Møter motsvar med kritikk til media for publisering av usaklige debattinnlegg. Der noen hevder at rask saksbehandling og retur av asylsøkere går på bekostning av den enkelte asylsøker sin rettsikkerhet, mener andre det motsatte. Norge har en god og grundig behandling av asylsøknader og at de som ikke har rett til opphold i Norge skal raskt sendes ut.

Det er fortsatt kritikk til metoden for aldersbestemme mindreårige asylsøkere og Norge har potensielt retursendt mindreårige til Afghanistan, som bare et av to land i Europa som godkjenner retur til landet.

Regjeringen får kritikk for at ubrukte penger satt av på statsbudsjettet til håndtering av flyktninger og høye asylsøkertall, blir omdisponert til frie midler siden det kommer færre flyktninger enn ventet til Norge.

6. Drøfting

Formålet med oppgaven var å se om ordlyden i debatten før, under og etter at Norge opplevde høye asylsøkertall, i en tidsperiode fra januar 2015 til desember 2016. Hvem deltar i debatten og endrer deltagelsen underveis etter som flyktningkrisen utvikler seg fra å være et problem for landene i sør – Europa, i og rundt Middelhavet. Til at det strømmet flyktninger inn over grenseovergangene til Norge. Denne utviklingen av krisen kom overraskende på norske myndigheter og mottaksapparatet i Norge, som ikke var dimensjonert til å håndtere en så betydelig økning i asylsøknader. Det å vurdere debatten opp imot registrerte asylsøkertall i Norge, gir en tydelig markering for hvilken inndeling i tid artiklene tilhører. Inndelingen er for å se om ordlyden endrer seg ut ifra tidsperiode artiklene er publisert i. Ved å analysere debatten sett i lys av asylsøketall, kan det bidra til å belyse den virkelighetsoppfatning som er om flyktningkrisen, og om det er mulig å se noen endringer i ordskifte med metode som er valgt (Bratberg, 2017). Hvem som deltar i debatten, er interessant da dette temaet har et høyt politisk konfliktnivå, som evner å engasjere alle samfunnslag. Vi vet fra før av at eliten ofte setter rammer for mediedebatten og bestemmer hvilken perspektiver og tema som blir tatt opp, som igjen setter premisser for hva som blir innholdet i debatten og dens retning (Beyer og Figenschou, 2014).

PROBLEMSTILLING:

Har debatten rundt innvandring og flukt i Aftenposten endret seg under «flyktningkrisen», og kan disse endringene sees i sammenheng med antall asylsøknader i Norge i samme periode?

I drøftingskapittelet skal jeg knytte tallmaterialet fra analysen av datamaterialet og drøfte funnene opp mot relevant teori. Problemstillingen hadde til hensikt å vurdere debatten rundt innvandring og flukt i Aftenposten under flyktningkrisen sett opp imot antall asylsøknader i Norge i samme periode. Det har vist seg krevende å se tydelige utslag på ordlyden i debatten både fra sammendragene av innhold i artiklene og fra kodingen fra Nvivo. Det er likevel mulig å se enkelte mønster og sammenhenger.

Jeg vil først drøfte funn fra analysen om demografiske mønster og trender, før drøftingen om ordlyden i debatten og tematikken rundt forskningsspørsmål 1 med tilhørende antagelser. Ordlyden i debatten drøftes periodevis før, under og etter at høye asylsøkertall i Norge. Til slutt vil jeg drøfte mangfoldet i debatten og tematikken rundt forskningsspørsmål 2 med tilhørende antagelser før en oppsummering og konklusjon i kapitel 9.

6.1 Demografiske mønster og trender

Menn står for nesten halvparten av alle avisartiklene mens kvinner og lederartikler deler den andre halvparten om vi ser på hele perioden under ett. Det er ingen store variasjoner på inndelingen om det sees periodevis før, under og etter høye asylsøkertall, der menn ligger i snitt på rundt 40% og kvinner 20% av artiklene.

Største utslaget er på lederartikler der 40% av artiklene i periode 1, men faller til bare 18% i periode 3. Årsaken til utslaget kan være at asylsøkertallene til Norge er lave, mye lavere enn tiden før flyktningkrisen i hele periode 3, og at det er andre saker som får mer oppmerksomhet på leder plass. Det kan også henge sammen med at lederartiklene er en premissgiver for engasjement og aktualisering av et tema, siden de tilhører media og kultureliten slik Beyer og Figenschou hevder (Beyer og Figenschou, 2014). Det er heller ikke unaturlig å tenke seg at aktualisering og det å formidle en alvorlig hendelse i startfasen av en krise, er akkurat det som skal til for å igangsette bevissthet over det som skjer i befolkningen. Bevisstheten rund krisen og det som skjer vil skape engasjement og rom for debatt og meningsutveksling. Lederartikler kan nettopp være en slik premissgiver for å igangsette et slikt engasjement. Når formålet er oppnådd og tiden går, aktualiseres andre tema eller avløses av andre kriser, som får mer oppmerksomhet på lederplass. Flyktningkrisen blir gammelt nytt eller at krisen ikke oppleves som en like stor krise enn det den var, asylsøkertallene til Norge i periode 3 er lave og kontrollen er gjenopprettet. Dette kan tolkes som en resignasjon av situasjonen siden antall mennesker på flukt i verden bare fortsetter å øke. Krisen kan også betraktes som en vedvarende krise som ingen har vilje til, eller evne til å håndtere, enn så lenge vi har hindret flyktingene i å komme over grensen til Norge og Europa (Vigh, 2008). Krisen fortsetter, men Norge har kontroll på sitt.

6.2 Ordlyden i debatten

For å vurdere ordlyden i debatten før, under og etter at Norge opplever høye asylsøkertall under flyktningkrisen, drøftes datamaterialet fra analysen sammen med relevant teori.

Forskningsspørsmål 1 setter premisser for drøftingen og antagelsene knyttet til forskningsspørsmålet som skal besvares. Det er forskjellige antagelser basert på om det er periode 1,2 eller 3 som drøftes. Derfor ser jeg det som naturlig å drøfte hver enkel periode hver for seg sett opp imot antagelsen.

Forskningsspørsmål 1:

Hva er ordlyden i debatten før, under og etter at Norge opplever høye asylsøkertall under «flyktningkrisen»?

For periode 1:

Hvis antagelsene i forskningsspørsmål 1 skulle være riktig, skulle en forvente å finne,

- 1) Debattens ordlyd hovedsakelig er konsentrert rundt gruppe 6. Norge som en humanitær nasjon og gruppe 1. Rettsikkerhet.
- 2) Debattens ordlyd har liten konsentrasjon rundt gruppe 5. Streng innvandringspolitikk og gruppe 2. Økt innvandringsmotstand.
- 3) Debatten har liten til ingen konsentrasjon rundt gruppe 3. Norge er truet og gruppe 7. Økonomi.

For periode 2:

Hvis antagelsene i forskningsspørsmål 1 skulle være riktig, skulle en forvente å finne,

- 1) Debattens ordlyd hovedsakelig er konsentrert rundt gruppe 4. Politisk samarbeid, gruppe 7. Økonomi og gruppe 1. Rettsikkerhet.
- 2) Det forventes en reduksjon av gruppe 6. Norge som en humanitær nasjon.

For periode 3:

Hvis antagelsene i forskningsspørsmål 1 skulle være riktig, skulle en forvente å finne,

- 1) Debattens ordlyd hovedsakelig er en kombinasjon av alle gruppene, men at de er mer jevnt fordelt uten de store utslag rundt enkelt grupper i forhold til hverandre.

Periode 1, før høye asylsøkertall i Norge:

I periode 1, var antagelsen at debatten hovedsakelig dreier seg om Norge som en humanitær nasjon og en forkjemper for menneskerettigheter. Bygnes og Karlsen hevder at både politikere og humanitære organisasjoner oppfordret til dugnad og folkelig mobilisering, både til å motta flere flyktninger og bosette – og integrere flyktninger i lokalmiljøet (Bygnes og

Karlsen, 2017). Tallmaterialet fra Nvivo støtter delvis antagelsen rundt perioden, med at gruppe 6. Norge som en humanitær nasjon får et ganske stort utslag med 1,33 og gruppe 1. Rettsikkerhet får 0,60. Dette taler for at debatten har en overvekt av at Norge er en humanitær nasjon og en forkjemper for menneskerettighetene slik Bygnes og Karlsen hevder. Det at gruppe 6 og 1, er så dominerende i forhold til de andre gruppene, støtter også det humanitære narrative som Grønning og Olsen finner i sin forskning om den norske asyl – og innvandringsdebatten (Grønning og Olsen, 2019). Det som ikke var forventet, er at gruppe 7. Økonomi har like stor andel av debatten som gruppe 1. Rettsikkerhet med 0,60. Det samsvarer ikke med antagelsen og det tyder på at det økonomiske aspektet og kostnader vedrørende flyktningkrisen, alt har gjort seg gjeldene i den første perioden av krisen. Det lå en større forventning til at ordlyden ville dreie seg om kostnader i periode 2 og 3, spesielt som følge av innskrenkende tiltak høsten 2015. Som Bygnes og Karlsen beskriver, begrunner regjeringen innskrenkningene for å sikre bærekraften til velferdsstaten (Bygnes og Karlsen, 2017. På en annen side, kan det tenkes at debatten for å få gjennomslag, må starte noe før, for å få gjennomslag for politiske vedtak.

De to neste gruppene som får utslag, er gruppe 2. Økt innvandringsmotstand og gruppe 5. Streng innvandringspolitikk, med henholdsvis 0,33 og 0,26. Selv om det ikke er stort utslag hver for seg, til sammen er de en faktor som motstrider antagelsen. Disse to gruppene inneholder først og fremst temaer som «vi har bidratt» og «det gjøres mer enn nok», skal det hjelpes så skal det skje i nærområdene rundt Middelhavet eller i Midt-Østen. Den andre delen samsvarer med alle tiltak som hindrer Norge å være et attraktivt asylland. Det er litt overraskende at disse to gruppene gjør seg gjeldende alt fra den første perioden i debatten, og det kan tyde på at ordskifte er mer sammensatt enn det som var først antatt. Ser vi på hovedbudskapet fra artiklene, er det elementer av både det å hjelpe, og konsekvensene av å øke innvandringen til Norge, og disse temaene kan gå hånd i hånd i samme artikkel. Det er også tilsvar, der en artikkel presenterer et problem med en løsning, besvares ytringen med et motsvar og en argumentasjon i motsatt ende av skalaen. Det kan være en indikasjon på det som Anikken Hagelund beskriver, den norske debatten har innslag av både det positive og det negative rundt innvandring (Hagelund, 2020). Debatten i Aftenposten viser at alt fra første periode i flyktningkrisen, har et meningsmangfold i sin dekning med motsvar og nye problemstillinger og perspektiver som beriker debatten.

I henhold til antagelsen for perioden 1, er gruppe 3. Norge er truet, helt fraværende i debatten. Det at ordlyden i debatten ikke omhandler en frykt for radikaliserings av grupper, økt

kriminalitet eller bekymring for at økt innvandring vil true velferdsstaten eller Norge, sammenfaller med det humanitære narrative til Grønning og Olsen for den første perioden (Grønning og Olsen, 2019). Flyktningene legger press, først og fremst på mottakerland ved Middelhavet, og Norge tar på seg rollen som en humanitær og hjelpende nasjon for flyktninger der Europa og EU ikke klarer å ivareta flyktningene godt nok. Det humanitære narrativ forsterkes med at gruppe 1. Rettsikkerhet har en veldig stor andel av debatten med fokus på asylsøkernes basis behov og menneskerettigheter når ytringen omhandler Europa og flyktningkrisen omtales i en global setting (Grønning og Olsen, 2019). Fraværet av gruppe 3 og en sterk andel av debatten fra gruppe 1, understøtter antagelsen om at ordlyden er konsentrert rundt det humanitære narrative og flyktnings rettsikkerhet.

Legger vi hovedbudskapet fra artiklene for periode 1 til grunn, er budskapet om økende kapasitetsproblemer på mottakssentrene i Europa og i Norge som dominerer. Koden for kapasitetsproblemer er linket til det økonomiske aspektet og ligger under gruppe 7. Økonomi. Her kan noe av svarene ligge på hvorfor gruppe 7, har fått så stor andel av debatten allerede i første periode. Legger jeg til gruppe 2 og 5 som indikerer økt innvandringsmotstand og tiltak for en strengere innvandringspolitikk, sammen med det økonomiske. Kan dette tolkes som at det økonomiske aspektet har en dreining mot å øke bevilgninger til der krisen er, i nærområdene rundt Middelhavet. Det kan tyde på at ordlyden i debatten har en oppfatning av problemet sitter hos EU og ikke berører Norge direkte. Grønning og Olsen beskriver i sin analyse av den norske innvandringsdebatten at norske media har en tendens til å fremstille Norge på utsiden, og ikke som en internasjonal aktør i Europa, uten et tett samarbeid med EU og de nordiske landene (Grønning og Olsen, 2019).

En faktor som i utgangspunktet ikke er nevnt i antagelsene, er gruppe 8. Kritik av mediene. Kritikken som adresseres i periode 1, er først og fremst fra høyresiden i det politiske landskapet som beskylder mediene for å ikke forteller den reelle sannheten om flyktningkrisen. De hevder at innvandringskritiske stemmer ikke får slippe til og at dette kveler ytringsmangfoldet og debatten. Faktoren gir ikke det store utslaget, men den er interessant sett i lys av at gruppe 3 er helt fraværende i perioden. Det er noens ytring og meningsutveksling som ikke blir hørt.

Periode 2, under høye asylsøkertall i Norge:

I denne perioden var antagelsen at det humanitære delen av debatten skulle svekkes til fordel for økende fokus på politisk samarbeid, i kombinasjon med et økonomisk perspektiv og flyktnings rettsikkerhet, som er henholdsvis gruppe 4, 1 og 7. Fordelingen av tallmaterialet

fra Nvivo for periode 2, viser at det er liten endring fra periode 1 når det kommer til de tre gruppene som har størst andel. Det er fortsatt gruppe 6, 1 og 7 som er de dominerende også i denne perioden med henholdsvis 1,27, 0,75 og 0,79. Legges antagelsen til grunn skulle den humanitære delen som ligger under gruppe 6, nedtones til fordel for gruppe 4. Politisk samarbeid, som bare får 0,47. Sammen med gruppe 7. Økonomi og 1. Rettsikkerhet, som er blant topp tre i andel av debatten. Skulle debatten konsentrere seg rundt tema som kvoteflyktninger, endring av dagens flyktningpolitikk og grensekontroll både i Norge, men også langs EU sin yttergrense i og rundt Middelhavet. Det politiske samarbeide skulle understøttes av krav om økt økonomisk bistand til nærområdene, så vel som bekymring rundt kapasiteten til både norsk og europeisk mottaksapparatet for flyktninger. Som en konsekvens av dreiningen i debatten, ville gruppe 1. Rettsikkerhet fortsatt ha en stor andel i denne perioden ved at det legges press på flyktnings rettsikkerhet i form av stadige innskjerpinger av kriterier og muligheter til å komme i posisjon til å søke asyl.

Derimot ser vi at gruppe 4. Politisk samarbeid ligger på samme andel av debatten i denne perioden som gruppe 2. Økt innvandringsmotstand og 3. Norge er truet med 0,48 og 0,40. Både gruppe 2 og 3 utgjøre til sammen en betydelig del av debatten og har en mye større andel sammenlignet med andelen de fikk i periode 1. Gruppe 2 handler først og fremst om en økende innvandringsmotstand både i Norge og i Europa, med en kombinasjon av at Norge har bidratt mer en nok til flyktninger i denne krisen. Skal det utøves mer hjelp, skal det skje i nærområdene uten å hente flere kvoteflyktninger til Norge. Gruppe 3 handler om direkte frykt, det være seg frykt for terror både fra radikaliserede flyktninger og høyreekstremister. Norge må beskyttes mot en trussel, som truer vårt samfunn og våre verdier. Denne trusselen er representert av flyktninger. Årsaken til at det er et skifte i debatten som gruppe 2 og 3 representerer, kan være at krisen plutselig kom nærmere Norge enn det som først var forventet. Det at flyktninger har banet vei igjennom Europa og nå står ved norske grenseoverganger. Det legger press på norske mottakssentre, kan for mange oppleves som en situasjon ute av kontroll. For noen kan det representer en alvorlig trussel mot grunnleggende samfunnsstrukturer og sentrale verdier som sikkerhet og velferd. Krisen er et faktum og opinionen krever mobilisering og rask handling fra politisk side i en situasjon med stor usikkerhet (Boin et al., 2017). Dette overskygger sannsynligvis for gruppe 4. Politisk samarbeid, fordi debatten har fått et innover vendt fokus på interne problemer og statens evne til å ha grensekontroll og mottak av flyktninger (Grønning og Olsen, 2019).

Derfor kan det ikke sees bort i fra at begrepet krise i debatten er med på å legge føringer på den offentlige ordskifte og hvilken retning den tar. Politisk mobilisering kan medføre bruk av

kraftig retorikk for å sette politiske føringer og vinne velgermasse ved å legge fremtidsforventinger om den situasjonen man står i (Bratberg, 2017).

Det som taler imot antagelsen for denne perioden er gruppe 6. Norge som en humanitær nasjon, som fortsatt er den mest dominerende faktoren i debatten med 1,27. Det viser at debatten er mer sammensatt enn antagelsen skulle tilsi. Sammenstilles gruppe 6. Norge som en humanitær nasjon med gruppe 1. Rettsikkerhet og gruppe 4. Politisk samarbeid, er debatten like mye konsentrert rundt det at Norge må bidra mer, flyktnings rettsikkerhet er satt under press og at politisk samarbeid må øke for felles løsning på flyktningkrisen.

Legges analysen fra artiklene til grunn i periode 2, viser den at debatten er tosidig. På den ene siden er det oppfordring til dugnad og at Norge må bidra mer. Mer for å lette på situasjon ved Middelhavet, støtte til operasjon Triton, gjennomføring av asylforliket i Stortinget samt oppfordring til dugnad i integreringsarbeidet. På den andre siden, gir asylforliket betegnelser som «godhetstyranni» og at Norge gir «gullbilletter» til de som er på flukt. Ordlyden har blitt krassere og motsetningene større. Kritikerne hevder at Norge er for liberal i asyl – og innvandringspolitikk, noe de hevder bare vil medføre økte antall mennesker som ønsker å flykte til Norge. Dette vil medføre mer press på mottakssentrene i Norge. De som hevder at det er mer lønnsomt å hjelpe i nærområdene kontra å øke kvoteflyktninger til Norge er også de samme som taler for en strengere innvandringspolitikk. Dette bidrar til å forklare hvorfor gruppe 2 og 3 har fått en større andel av debatten i denne perioden. På lederplass skriver Aftenposten, at begge deler må til, både øke antall kvoteflyktninger og styrke bistand til nærområdene. Det er ikke enten eller. Et godt eksempel på et en mening i debatten blir svart ut med det motsatte.

Når en ser nærmere på hovedbudskapet i artiklene, er det overaskende at gruppe 4. Politisk samarbeid ikke får en større andel av debatten enn det den gjør fra kodingen i Nvivo. Flere av artiklene handler nettopp om samarbeid mellom Norge og EU, hvordan Norge må ta større ansvar for sitt handlingsrom til å ta imot flyktninger. I tillegg legge press på EU for å finne politiske løsninger på flyktningkrisen. Det dårlige samarbeidsklimaet mellom EU landene debatteres med stor bekymring, noe som skulle tilsi at gruppe 4 har en større del av ordskifte enn det kodingen i Nvivo viser. Et globalt og internasjonalt perspektiv samsvarer ikke med Grønning og Olsen sine funn i sin analyse av den norsk asyl – og innvandringsdebatten. Der de hevder at debatten har en tendens til å ha et innadventd fokus om interne forhold i Norge, på bekostning av å se flyktninger og krisen i et globalt og internasjonalt perspektiv (Grønning

og Olsen, 2019). Artiklene i Aftenposten viser til at debatten har et globalt perspektiv til flyktningkrisen, og maner til mer internasjonalt samarbeid for å løse den. Men debatten har helt klart også et innadvendt fokus noe som viser at Aftenposten klarer å balansere de interne forholdene med det globale perspektivet på flyktningkrisen.

Når det kommer til gruppe 8. Kritikk av media, som fortsatt er en liten del av debatten totalt sett med 0,12. Inkluderer kritikken i den perioden den samme som i periode 1. Høyresiden i politikken hevder at mediene ikke forteller den hele og fulle sannheten om hvordan flyktningkrisen og økende innvandring kommer til å påvirke det norske samfunnet. Journalister i Aftenposten beskyldes for å forfekte egne meninger i reportasjer som trykkes i avisen. Nå kommer det også kritikk fra venstresiden i politikken. Det at Aftenposten slipper til debattanter som Hege Storhaug fra organisasjonen Human Right Service, blir kategorisert som useriøst for en seriøs avis. Denne kombinasjonen av kritikk kan være et resultat av at makteliten er med å definere hva som er riktig og akseptabelt å diskutere i debatten, og at media og kultureliten reproduserer maktelitens narrativ på bekostning av den tapende part for sin mening og ytring (Beyer og Figenschou, 2014).

Periode 3, etter høye asylsøkertall i Norge:

I denne perioden ligger det en forventning om at debatten normaliserer seg og legger seg på en kombinasjon av debatten i periode 1 og 2. Det forventes ingen store utslag av enkeltgrupper i forhold til hverandre. Tallmaterialet fra Nvivo støtter bare delvis denne antagelsen, da gruppe 3. Norge er truet og gruppe 4. Politisk samarbeid øker sin andel fra periode 1 til periode 3. Denne økningen skjer uten at det svekker andelen av gruppe. 6 Norge som en humanitær nasjon og gruppe 1. Rettsikkerhet, som holder en ganske stabil andel av debatten i alle de tre periodene. Det at en eller flere grupper øker sin andel av debatten uten at det svekker den andre, kan tale for at debatten er en kombinasjon av de to forrige periodene. Noe av forklaringen kan ligge i nettopp det Anniken Hagelund påpeker om den Norske debatten inneholder både de positive og de negative sidene ved innvandring (Hagelund, 2020). Men dette er ikke spesielt for periode 3, det gjelder for alle periodene. Det at nesten alle grupper har en økning i sin andel av debatten fra periode 1 til periode 3, kan tolkes som at de gruppene som hadde en lavere andel av debatten i periode 1, har mobilisert for å utjevne ordsfifte og økt mangfoldet i debatten.

Dette gjelder ikke for gruppe 6. Norge som en humanitær nasjon, som får en liten utjevningende reduksjon etter å ha hatt en dominerende andel både i periode 1 og 2.

Det som taler imot antagelsen for periode 3 er gruppe 7. Økonomi, som gir størst utslag ved å nesten ikke være til stede i denne perioden sammenlignet med andelen i periode 1 og 2. Selv om gruppen fortsatt er til stede, men da i vesentlig mindre grad enn tidligere, samsvarer ikke det med antagelsen at gruppene ville fordele seg mer jevnt utover. Årsaken til det kan ligge i kodingen som tilhører gruppe 7, som ikke bare er koder som går på det rent økonomiske i debatten. Koden for kapasitetsproblemer i mottaksapparatet enten i Norge eller i Europa er underlagt gruppe 7. Det at Norge i perioden etter høye asylsøkertall opplevde lavere asylsøkertall enn perioden før flyktningkrisen, gir mindre press på mottakssentrene i Norge. Mye av debattgrunnlaget for kapasitetsproblemer faller bort og påvirker koden negativt. I tillegg var det også budsjettforhandlinger på Stortinget frem til desember 2015. Midt i en flyktningkrise, har nok debatten om fremtidig forpliktelser og kostnader linket til flyktningkrisen, sannsynligvis blitt større enn om det ikke hadde vært budsjettforhandlinger. Dette har nok påvirket gruppe 7 både i periode 1 og 2 positivt, slik at andelen kan være noe kunstig høy for periode 1 og 2. Når budsjettet er vedtatt i desember 2015, forsvinner også noe av grunnlaget for å linke det økonomiske til flyktningkrisen og gir et dramatisk fall i periode 3.

Når det kommer til gruppe 8. Kritikk av media, som fortsatt er en liten del av debatten totalt sett, har den blitt enda mindre i periode 3, med 0,05. Noe av grunnen kan forklares i at gruppe 5. Streng innvandringspolitikk, 3. Norge er truet og 2. Økt innvandringsmotstand har fått en større andel av debatten fra periode 1 til periode 3. Det kan ha medført at de som tidligere har hevdet at de ikke får komme til ordet eller at debatten er lite nyansert, nettopp har fått en opplevelse av å få ta del i debatten med sine ytringer. Den kritikken som kommer frem, er hovedsakelig fortsatt fra den gruppen som ikke føler seg hørt og at mediene ikke forteller sannheten om hvordan økt innvandring til Norge kommer til å påvirke samfunnet. Det er interessant å merke seg at av alle artikler som inneholder kritikk til mediene, er det bare en artikkel som tar opp spørsmålet rundt vestens krigføring både i Midtøsten og Afrika. Denne krigføringen pekes ut som den bakenforliggende årsaken til at så mange mennesker er på flukt i verden. Kritikken går ut på å bevisstgjøre mediene sitt ansvar til kritisk journalistikk og stille norske politikere til ansvar for det Norge har vært med på innenfor krigføring i Midtøsten og Afrika.

Legges sammendragene fra artiklene til grunn for perioden, understøtter det også tall fra Nvivo med en stor del av debatten handler om EU og samarbeidet internt mellom EU sine

medlemsland. Debatten går på uenigheter mellom medlemslandene og denne uenigheten hindrer EU i å fatte effektive tiltak. Tiltak som skal bidra til å dempe flyktningstrømmen over Middelhavet og lette trykket på mottakslandene og fordele kvoteflyktninger innad i Europa. En vesentlig endring som kan trekkes fram for denne perioden, er at venstresiden i politikken og på lederplass i Aftenposten. Tar mer og mer til ordet for viktigheten med å holde kontroll på grensen og at det aldri har vært snakk om fri flyt av flyktninger gjennom Europa. Den ordlyden minner om det de innvandringskritiske og høyresiden av norsk politikk brukte i perioden før høye asylsøkertall. I samme periode øker også innlegg som beskriver at Norge er truet av den økte innvandringen, med stor bekymring for islamistisk terror og økende fremmedfrykt både i Norge og i Europa. I tillegg øker også bekymringen og frykt for at hatkriminalitet og vold mot flyktningene fra den ytre høyresiden av politikken.

6.3 Mangfoldet i debatten

Har antallet og mangfoldet blant aktørene i debatten endret karakter underveis i «flyktningkrisen»?

Hvis antagelsen til forskningsspørsmål 2 er riktig, skulle en forvente å finne følgende:

- 1) Et stort mangfold av aktører som deltar i debatten sett hele perioden under ett.
- 2) Overvekt av aktører fra humanitære hjelpeorganisasjoner og NGOer i perioden før høye asylsøkertall.
- 3) Gradvis endring til overvekt av makteliten fra perioden under høye asylsøkertall til perioden etter høye asylsøkertall.

Tallmaterialet støtter ikke antagelsen i forskningsspørsmål 2. Tallmaterialet støtter heller ikke noen av delpunktene med hva som ble forventet å finne under analysen av datamaterialet. Det er overraskende å se 80% av alle artikler for hele perioden er skrevet av noen fra en elite, kun 11% er skrevet fra det som kan kalles «vanlige folks» ytringer. Media/kultureliten skiller seg vesentlig ut fra de andre med hele 42%, nesten halvparten av alle artikler om flyktningkrisen. Makteliten er neste store aktør med 26%, og sammen med media/kultureliten utgjør de over halvparten av alle artiklene. Det er også en vesentlig dominans av menn som ytrer seg med 47% av alle artikler for hele perioden, kontra 20% som er fra kvinner. Fjernes lederartiklene, som i denne oppgaven ikke er kjønnsplassert fra tallmaterialet, blir fordelingen mellom menn og kvinner henholdsvis 69% og 25%, og 6% er skrevet av et forfatterkollegie av både menn

og kvinner. Det at menn er overrepresentert som meningsbærer i debatten og kvinner er underrepresentert, sammenfaller med studien av den finske statskanalen YLE. Det at menn er overrepresentert, kan henge sammen med at eliten har en dominerende andel i alle de tre periodene. Det er også ingen endring i denne fordelingen fra den ene perioden til den andre. Eliten som faktor kan være mye av årsaken til at menn blir den dominerende som ytringsbærer, da vi vet at menn, som oftest har lederposisjoner, politiske verv, leder for etater og kulturinstitusjoner. Kvinner i samme posisjoner er underrepresentert. Det er ofte ledere, som i kraft av sin posisjon får tilgang til mediene og det er de vi søker til for svar når en krise oppstår (Boin et al., 2017; Beyer og Figenschou, 2014).

Men dette kan også snues rundt på, at krisen er en faktor som trigger eliten, og hovedsakelig makteliten. Politiske ledere kan være villig til å bruke handlingsrommet i krisen til å forfekte sine politiske løsninger og motiver, og krisen gir de handlingsrom og tilgang til mediene til nettopp forfekte sine ytringer. Makteliten derfor med på å sette rammer for mediedebatten og definerer hva som er akseptabelt å debattere (Boin et al., 2017; Beyer og Figenschou, 2014). Det at makteliten og media/kultureliten er den dominerende aktøren i meningsutvekslingen i hele denne perioden, kan være et resultat av at disse to elitene har skapt et gjensidig forhold der mediene opprettholder og reproducerer makteliten meninger på bekostning av andre aktører sine meninger og synspunkter (Beyer og Figenschou, 2014). Valg av avis kan også være en faktor i hvorfor denne skjevfordelingen er så kraftig. Aftenposten ble valgt fordi den er en riksdekkende avis og har et stort redaksjonelt stoff innenfor ytringsdomene. Aftenposten er også en avis for Oslo – området, der den norske makteliten og media/kultureliten er samlet. Avisen har både kort og god tilgang til alle maktinstitusjoner i Norge, som Stortinget, Regjeringen og Rettsapparatet. Dette gir et godt grunnlag for at makteliten og media/kultureliten kan ha skapt en gjensidig avhengighet i kraft av krisen. Sammen definerer de hva som skal debatteres, hva som er innenfor, hva som er utenfor, eller hva som ikke er akseptable ytringer.

Det lå en forventning om at hjelpeorganisasjoner i større grad hadde benyttet seg av det samme handlingsrommet som krisen gir, til å frembringe sitt budskap. Men tallmaterialet viser at NGOer har en overraskende liten andel av artiklene på trykk i Aftenposten. Selv om andelen er høyere i periode 1 og 2 med henholdsvis 13% og 11%, kontra 6% i periode 3. Er andelen i utgangspunktet så liten i forhold til media/kultureliten og makteliten, at det ikke kan konkluderes med en gradvis overgang fra en overvekt av aktører fra NGOer i periode 1 til makteliten i periode 3. Dette står i kontrast til hva Bygnes og Karlsen hevder i sin forskning, der aktørene fra NGOer brukte det handlingsrommet i den første delen av krisen (Bygnes og

Karlsen, 2017). Det er media/kultureliten som er den dominerende i debatten både i periode 1 og 2, men det skjer en utjevning mellom media/kultur og makteliten i periode 3, med henholdsvis 37% og 32% i fordeling. Makteliten har overraskende en mindre andel av artiklene i perioden under høye asylsøkertall kontra perioden før og etter. Dermed er det ingen gradvis økning fra makteliten når det sammenlignes andelen periode for periode.

7. Oppsummering av drøfting og konklusjon

Hensikten med oppgaven var å se om debatten rundt innvandring og flukt i Aftenposten har endret seg under flyktningekrisen, og kan disse sees i sammenheng med antall asylsøkere i Norge i samme periode. Det lå noen forventninger til hvordan ordlyden i debatten skulle utvikle seg fra januar 2015 til desember 2016. Før økning av asylsøkertall, skulle ordlyden være konsentrert rundt Norge som en humanitær nasjon. En forkjemper for menneskerettigheter, samt flyktningene sine levevilkår og deres rettigheter til å kunne søke asyl. Norge som nasjon må gjøre mer for å hjelpe på situasjonen og det oppfordres til dugnad. Når asylsøkertallene øker og flyktningestrømmen kommer nærmere landets grenser, forventes det at debatten skifter mot statens evne til grensekontroll og hvordan hindre at flyktningene kommer i posisjon til å kunne søke asyl i Norge. Mottaksapparatets evne til å håndtere økte asylsøknader og flyktningene knyttes til en kostnad og en byrde for samfunnet som truer velferdsstaten. Når asylsøkertallene normaliseres, forventes det at ordlyden i debatten er en kombinasjon av debatten før og under høye asylsøkertall (Bygnes og Karlsen, 2017; Grønning og Olsen, 2019).

Ut ifra funn i analysen er det vanskelig å kunne konkludere på om det er noen direkte sammenheng mellom ordlyden i debatten i Aftenposten og antall asylsøkertall. Først og fremst fordi det ikke er noen tydelig endring på ordlyden som tilsier en sammenheng med høye eller lave asylsøkertall. Det som stemmer overens med antagelsene, det er en veldig stor del av debatten i perioden før høye asylsøkertall rundt det humanitære narrative. Med fokus på menneskerettigheter og retten til å søke asyl slik Bygnes og Karlsen hevder (Bygnes og Karlsen, 2017). Men ordlyden rundt det humanitære narrative har en stor del av debatten under alle periodene uavhengig av asylsøkertall. Det samme gjelder for ordlyden som omhandler flyktnings rettsikkerhet og retten til å søke asyl. Grønning og Olsen mener at flyktnings basisbehov og rettigheter kun adresseres i debatten når fokuset er rettet mot Europa og flyktningekrisen i et globalt perspektiv. Når debatten endres til å handle om forhold i Norge, skifter ordlyden til å handle om grensekontroll og tekniske løsninger for

å håndtere krisen (Grønning og Olsen, 2019). Skillet mellom det å gå fra det humanitære narrative og flyktingers rettsikkerhet når debatten rettes mot EU, til et innadventt fokus på å løse krisen til det beste for Norge. Finner jeg ikke som utslagsgivende for debatten i Aftenposten. Det er en rekke artikler under hele perioden som er bekymret for flyktingers rettsikkerhet og brudd på menneskerettigheter både i Norge og i Europa, og det gjelder for alle periodene. Når debatten har fokus på norske forhold, er det en rekke artikler som adresserer bekymring for flyktingers rettsikkerhet og at disse er satt under press. Det være seg tema som omhandler behov og velferd på norske flyktningmottak. Bekymring for ordningen om rask behandling av asylsøknader, det er frykt for at hastverk går på bekostning av kvaliteten på vedtakene som blir gjort. Brudd på menneskerettigheter, som internering av mindreårige asylsøkere på Trandum eller kritikken til metoden brukt for å aldersbestemme asylsøkere. Dette er gjennomgående debatter under hele perioden som er analysert. Det innenriks anliggende innenfor flyktingers rettsikkerhet i debatten, skjer samtidig som menneskerettigheter og bekymring for flyktingers mulighet til å kunne søke asyl til Europa. Denne debatten pågår også i alle periodene uavhengig av høye eller lave asylskøertall til Norge. Her adresseres bekymring for at flyktninger og asylsøkere fanges i storpolitikken mellom nasjonalstater og et «Festung Europa» som gjør alt de kan for å hindre at noen skal komme i posisjon til å kunne søke om asyl, uten å risikere livet og bryte loven (Johansen et al., 2013; Crock, 2015).

Ordlydene som taler for en strengere innvandringspolitikk, som økende innvandringsmotstand eller de som tar til orde for at det norske samfunnet er truet, herunder frykt for terror og kriminalitet, som en direkte konsekvens av økt innvandring. Har en liten andel av debatten i perioden før høye asylsøkertall, men øker sin andel både i perioden under og etter høye asylsøkertall. Det skjer uten at det går på bekostning av de andre ordlydene i debatten. Det kan tyde på at debatten er mer mangfoldig en hva som først ble forventet. Forskjellige meninger og ytringer blir adressert, og skaper et nyansert bilde over flyktningkrisen. Både de positive og negative sidene ved innvandring får komme på trykk, som bekrefter de funnene Anniken Hagelund har ved sin studie av de tre Skandinaviske landene og det som skiller Norge fra Sverige og Danmark (Hagelund, 2020).

Det at de ordlydene med lav andel av debatten i første periode, men øker i periode 2 og øker videre i periode 3, uten at det går på bekostning av de andre ordlydene. Kan ha en sammenheng med at debatten skjer med en forsinkende faktor. Informasjonen om antall asylsøkere til landet, er ikke nødvendigvis en informasjon debattantene sitter på i det

artikkelen blir skrevet og satt på trykk i Aftenposten. Dermed kan ordlyder som fanges opp i den ene perioden, egentlig ha sitt utspring i perioden før.

Den varierte fremstillingen av flyktningkrisen, med både positive og negative konsekvenser på økt innvandring under flyktningkrisen. Kan være en av årsakene til at Norge, sammenlignet med de to andre Skandinaviske landene, ikke beveget seg i retning av en svensk liberal, eller en dansk restriktiv linje. Men forsøker å finne gode politiske løsninger som ivaretar nasjonalstaten og flyktnings behov i en utfordrende tid (Hagelund, 2020; Crock, 2015; Boin et al., 2017).

Det at ordlyden i debatten fremstår som variert og mangfoldig, er i sterk kontrast til mangfoldet av aktører som deltar i debatten. Media/kultureliten og makteliten er overrepresentert og fortrenger andre debattanter fullstendig. Det er heller ingen vesentlige endringer på elite – fordelingen hverken før, under eller etter høye asylsøkertall. Her var det forventet et mye større mangfold av aktører og at det ville være en endring underveis etter som krisen utvikler seg. Det er en overrepresentasjon av menn som får tilgang til Aftenposten ytringsdomene, i forhold til kvinner. Det at mangfoldet ikke er større, kan ha betydning for hvilke temaer og saker som blir tatt opp og satt på trykk. En for homogen sammensetning av aktører, spesielt innenfor en elite. Kan sette premisser for debatten der meninger og ytringer som ikke harmonerer eller utfordrer elitens synspunkter, vil ha problemer med å slippe til i massemedia og debatten (Beyer og Figenschou, 2014). Det kan gi en følelse av utestengelse av enkelte meningsbærere fra debatten, og en stemme eller ytring om problemstilling eller løsning på flyktningkrisen vil aldri nå ut.

8. Litteraturliste

Aftenposten. (2021): *Aftenposten*. Aftenposten.no 02.12.2021.

<https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/>

Beyer, Audun. Figenschou, Tine Ustad (2014): *Eliten, minoritetene og mediene – Definisjonsmakt i norsk innvandringsdebatt*. Tidsskrift for samfunnsforskning 26.02.2014

Boin, Arjen. Hart, Paul t'. Stern, Eric. Sundelius, Bengt. (2017): *The politics of crisis management. Public Leadership under Pressure, second edition*. Cambridge: University Printing House.

Bratberg, Øyvind. (2017): *Tekstanalyse for samfunnsvitere. 2.utgave*. Oslo: Cappelen Damm AS.

Brekke, Jan – Paul. Sveaass, Nora. Vevstad, Vigdis. (2010): *Sårbare asylsøkere i Norge og EU. Identifisering, organisering og håndtering*. Institutt for samfunnsforskning.

https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/bitstream/handle/11250/177487/R_2010_14%20web.pdf?sequence=3&isAllowed=y

Bygnes, Susanne. Karlsen, Marry-Anne. (2017): *Krise og kontinuitet i mottak av flyktninger i Norden1*. Idunn.no 19.05.2019.

https://www.idunn.no/tidsskrift_for_velferdsforskning/2017/04/krise_og_kontinuitet_i_mottak_av_flyktninger_i_norden

Crock, Mary. (2015): *Refugees and Rights*. Farnham: Ashgate Publishing Limited.

Everett, Euris L. Furseth, Inger. (2012): *Masteroppgaven. Hvordan begynne – og fullføre*. Oslo: Universitetsforlaget AS.

Fangen, Katrine. (2015): *Kvalitativ metode*. Etikkom.no 17.06.2015.

<https://www.etikkom.no/FBIB/Introduksjon/Metoder-og-tilnarminger/Kvalitativ-metode/#Tolkning>

FN-Sambandet. (2021): *Rekordhøye tall på flyktninger i verden*. FN.no UNHCR 18.06.2021.

<https://www.fn.no/nyheter/unhcr-verdensledere-maa-ta-grep-for-aa-stanse-oekningen-av-mennesker-som-tvinges-paa-flukt>

Garvik, Olav. (2021): *Schibsted*. Snl.no. 17.09.2021.

<https://snl.no/Schibsted>

Grahl – Madsen, Atle. (1982): *Territorial Asylum*. Stockholm: Almqvist & Wiksell International.

Grønning, Ragnhild. Olsen, Espen D. H. (2019): *From Humanitarian Needs to Border Control: Norwegian Media Narratives on Migration and Conceptions of Justice*.

Tandfonline.com 02.12.2021.

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/03932729.2019.1641364>

Hagelund, Anniken. (2020): *After the refugee crises: public discourse and policy change in Denmark, Norway and Sweden*. Comparative Migration Studies nr. 13 2020.

Comparativemigrationstudies.springeropen.com

<https://comparativemigrationstudies.springeropen.com/articles/10.1186/s40878-019-0169-8#Sec7>

Hellevik, Ottar. Hellevik, Tale. (2017): *Utviklingen i synet på innvandrere og innvandring i Norge*. Idunn.no 19.05.2019.

<https://www-idunn->

[no.pva.uib.no/tfs/2017/03/utviklingen_i_synet_paa_innvandrere_og_innvandring_i_norge](https://www-idunn-no.pva.uib.no/tfs/2017/03/utviklingen_i_synet_paa_innvandrere_og_innvandring_i_norge)

Johansen, Nicolay B. Ugelvik, Thomas. Aas, Katja Franko. (2013): *Krimmigrasjon? Den nye kontrollen av fremmede*. Oslo: Universitetsforlaget AS.

Niemi, Mari K. Peråla, Annu. (2018): *Asylum Seekers Arrived, Elites Occupide the Air*.

Topics and Interviewees in YLE's Magazine Programmes During the «Asylum-Seeker Crisis».

Uib.no 29.05.2019. <https://search-proquest->

[com.pva.uib.no/docview/2177304590?OpenUrlRefId=info:xri/sid:primo&accountid=8579](https://search-proquest-com.pva.uib.no/docview/2177304590?OpenUrlRefId=info:xri/sid:primo&accountid=8579)

Ollie – Hauge, Petter. (2015) *Tidslinje for flyktningkrisen i Europa*. Nrk.no 10.09.2015

<https://www.nrk.no/urix/tidslinje-for-flyktningkrisen-i-europa-1.12543443>

Regjeringen. (2018): *Schengen- og justissamarbeid*. Regjeringen.no 13.08.2018.

<https://www.regjeringen.no/no/tema/europapolitikk/tema-norge-eu/schengen-justis-samarbeid/id684929/>

Tønnesen – Krokan, Borghild. (2016): *Menneskerettane i praksis*. Nupi.no 02.12.2021
<https://www.nupi.no/nupi/Publikasjoner/Innsikt-og-kommentar/Hvor-hender-det/HHD-2016/Menneskerettane-i-praksis>

UDI. (2015): *Asylsøknader etter statsborgerskap og måned (2015)*. Udi.no 02.12.2021
<https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/statistikk/asylsoknader-etter-statsborgerskap-og-maned-2015/>

UDI. (2016): *Asylsøknader etter statsborgerskap og måned (2016)*. Udi.no 02.12.2021
<https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/statistikk/asylsoknader-etter-statsborgerskap-og-maned-2016/>

UDI. (2021): *Dublin – samarbeidet*. Udi.no 02.12.2021.
<https://www.udi.no/ord-og-begreper/dublin-samarbeidet/>

Ulleberg, Hans Petter. (2007): *Diskursanalyse: et mulig bidrag til utdanningshistorisk forskning*. NTNU.no 29.05.2019.
<https://www.ntnu.no/documents/1272099285/1272487294/ulleberg.pdf/0270baec-1226-455c-9d14-dff0f06d983a>

Universitetet i Bergen. (2018): *Atekst*. Uib.no 30.10.2018.
<https://www.uib.no/infomedia/38185/fagressurser>

Universitetet i Bergen. (2019): *Nvivo*. Uib.no 15.04.2019.
<https://it.uib.no/NVivo>

Vigh, Henrik. (2008): *Crises and chronicity: Anthropological perspectives on continuous conflict and decline*. Tandfonline.com 02.12.2021.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00141840801927509>